

UCHWAŁA NR I/3/2016
Rady Miejskiej w Polanicy - Zdroju
z dnia 27 stycznia 2016 roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2016 rok

Na podstawie art.18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r., o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) oraz art.4¹ ust. 1-2, 5 i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r., o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.) Rada Miejska w Polanicy - Zdroju uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się na rok 2016 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz z preliminarzem wydatków związanych z realizacją przedmiotowego Programu - w brzmieniu stanowiącym *załącznik* do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Polanica-Zdrój.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2016 roku.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Roman Szymański

**Uzasadnienie do Uchwały Nr I/3/2016
Rady Miejskiej w Polanicy - Zdroju
z dnia 27 stycznia 2016 roku**

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2016 rok**

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.) nakłada na gminę obowiązek corocznego uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Program ten obejmuje diagnozę środowiska lokalnego, zadania ustawowe i sposoby ich realizacji na terenie Gminy Polanica – Zdrój oraz preliminarz wydatków.

Projekt programu został pozytywnie zaopiniowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w dniu 11 stycznia 2016 roku.

W związku z powyższym podjęcie uchwały należy uznać za zasadne.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Roman Szymański

Załącznik do uchwały Nr I/3/ 2016
Rady Miejskiej w Polanicy - Zdroju
z dnia 27 stycznia 2016 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W POLANICY - ZDROJU NA 2016 ROK

WPROWADZENIE

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. W świetle nowoczesnej wiedzy uzależnienie od alkoholu jest chorobą wieloczynnikową, bio-psycho-społeczną, uszkadzającą funkcjonowanie człowieka w sferze somatycznej, psychologicznej, społecznej i duchowej. Badania statystyczne wykazują, że z przyczyn bezpośrednio i pośrednio związanych z używaniem alkoholu, umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób, z czego połowa przypada na zgony spowodowane bezpośrednio pić alkoholu. Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się tylko do szkód występujących u osób uzależnionych (lub nadużywających alkoholu). Poza wyniszczeniem zdrowotnym i psychicznym, które dotyka osoby uzależnione, ma również wymiar społeczny, obejmując swoim zasięgiem także członków rodzin i osoby żyjące w najbliższym otoczeniu alkoholika. Należy pamiętać, że z uwagi na silne zaburzenia zachowania i nieprzewidywalność reakcji oraz destrukcyjny wzorzec postępowania osoby uzależnionej od alkoholu członkowie jej najbliższego otoczenia żyją w stanie permanentnego stresu, który jest przyczyną wystąpienia stałych zaburzeń przystosowania u członków rodziny alkoholika. Bardzo poważne zagrożenia i szkody wynikające z powtarzającego się picia alkoholu przez młodzież, a nawet dzieci może poważnie uszkodzić ich życie i procesy rozwojowe powodując zaburzenia rozwoju emocjonalnego, zaburzając zdolność uczenia się, prowadząc do zmian osobowości, zwiększając ryzyko wypadków, zachorowań i śmierci. Najczęstszymi uwarunkowaniami uzależnień są zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, brak więzi z rodzicami oraz deficyty w zakresie modeli dorosłości.

Uczestnictwo w subkulturze alkoholowej wiąże się z kryzysem poczucia tożsamości bądź załamaniem systemu wartości. Alkoholizm staje się ucieczką od frustracji i trudnych emocji, poszukiwaniem nowych doznań. Obserwowany w ostatnich latach wzrost patologii we wszystkich obszarach życia człowieka wymusza podejmowanie działań, które osobom zdrowym pozwolą podtrzymać funkcjonalność, osobom z pierwszymi przejawami trudności pomogą obronić się przed rozwojem dysfunkcji i powrócić do zdrowia, a osobom z rozwiniętą patologią stworzyć możliwości poddania się terapii i rehabilitacji.

ROZDZIAŁ I

1. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE

W planowaniu i powadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych bardzo ważne jest dokładne rozpoznanie skali problemów na terenie gminy, wzorów zachowań związanych z konsumpcją napojów alkoholowych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanego alkoholem.

Przy opracowaniu diagnozy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2016 rok wykorzystano dane sprawozdawcze:

- Straży Miejskiej w Polanicy – Zdroju za 2015 rok w zakresie wykroczeń pod wpływem alkoholu,
- OPS w Polanicy - Zdroju za 2015 rok w zakresie ilości osób/rodzin objętych pomocą społeczną,
- „Niebieskiego Pokoju” w Polanicy - Zdroju za 2015 rok w zakresie udzielonych konsultacji psychologicznych ofiarom przemocy domowej,
- Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego za lata 2013-2015 rok,
- Urzędu Miejskiego w Polanicy - Zdroju za 2015 rok w zakresie lokalnego rynku sprzedaży napojów alkoholowych,
- Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień w Polanicy - Zdroju za 2015 rok w zakresie ilości osób korzystających z pomocy terapeutycznej i psychologicznej,
- Poradni Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kłodzku o liczbie zarejestrowanych osób pochodzących z miasta Polanica – Zdrój w trakcie leczenia i po leczeniu odwykowym alkoholowym w 2015 roku,
- Punktu „Pomarańczowa i Niebieska Linia” w Polanicy-Zdroju za 2015 rok w zakresie ilości udzielonych konsultacji,
- Świetlic profilaktyczno-wychowawczych w Polanicy - Zdroju za 2015 rok w zakresie ilości dzieci korzystających z pomocy socjoterapeutycznej,
- Polanickich placówek oświatowych nt. realizacji programów profilaktycznych w roku szkolnym 2014/2015,

- GKRPA w Polanicy - Zdroju za 2015 rok w zakresie podjętych działań wynikających z ustawowych zadań Komisji,
- wyniki ogólnopolskiego badania zrealizowanego metodą audytoryjną w 2013 r., w ramach badania „Konsumpcja substancji psychoaktywnych przez młodzież szkolną – Młodzież 2013” – zrealizowanego przez Fundację Centrum Badania Opinii Społecznej w okresie od 22 listopada do 12 grudnia 2013 roku,
- wyniki ogólnopolskiego badania zrealizowanego metodą audytoryjną w 2014 r., w ramach badania „Młodzi i substancje psychoaktywne 2014” – zrealizowanego przez Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych w Poznaniu w okresie od 15 kwietnia do 30 czerwca 2014 roku.

Prezentacja danych sprawozdawczych:

1.1. *Wykroczenia naruszające ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.*

Tabela ilustruje dane Straży Miejskiej w Polanicy – Zdroju*

	Rok		
	2013	2014	2015*
Przeprowadzono kontrole placówek handlowych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi	0	0	0
Ukarano mandatem karnym osoby, które spożywały alkohol w miejscach niedozwolonych na podstawie art. 43 ¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	15	33	58
Pouczono o zakazie spożywania alkoholu w miejscach publicznych	34	50	86
Doprowadzono do miejsca zamieszkania lub Komisariatu Policji	15	13	11
Ujawniono/nie ujawniono nietrzeźwych kierowców	0	0	0

*stan na 31 grudnia 2015r., na podstawie danych sprawozdawczych wg opracowania skierowanego pismem OPS.KGPPiRPA.8141.1.2016

1.2. *Patologie rodziny związane z alkoholem.*

Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej o ilości rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z uwzględnieniem powodu trudnej sytuacji życiowej.

Tabela ilustruje dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanicy – Zdroju*

Występujący problem	Ilość rodzin - 2013 rok	Ilość rodzin – 2014 rok	Ilość rodzin – 2015 rok*
-alkoholizm	38	37	16
-przemocy w rodzinie	1	9	3
-ubóstwo	210	218	206
-bezrobocie	120	158	150
-niepełnosprawność i długotrwała choroba	62	126	139
-bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	44	43	21
-bezdomy	3	4	6

*stan na 31 grudnia 2015r., na podstawie rocznego sprawozdania z Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanicy - Zdroju (wg druku MPiPS-03).

1.3. Przemoc w rodzinie.

a) konsultacje psychologiczne przeprowadzone w "Niebieskim Pokoju" mieszczącym się w siedzibie Komisariatu Policji w Polanicy - Zdroju.

Tabela ilustruje dane z „Niebieskiego Pokoju”*

Ilość odbytych godzin konsultacji psychologa w „Niebieskim Pokoju”: łącznie 481 godz. (321 godz. w 2014 roku)
Ilość osób, którym udzielono poradnictwa psychologicznego w związku z przemocą domową w tym: 1.ogółem: 36 osób (31 w 2014 roku) 2.dzieci i młodzież do 18 r. ż.: 7 osób (6 w 2014 roku) 3.dorośli: 29 osób (25 w 2014 roku)
Ilość osób, którym udzielono poradnictwa psychologicznego w związku z innym problemem w tym: 1.ogółem: 18 osób (21 w 2014 roku) 2.dzieci i młodzież do 18 r. ż.: 6 osób (3 w 2014 roku) 3.dorośli: 12 osób (18 w 2014 roku)
Placówka/instytucja kierująca osoby na konsultacje: Ośrodek Pomocy Społecznej (pracownicy socjalni), Placówki szkolne (pedagodzy szkolni, wychowawcy), NZOZ i SCM (lekarz pierwszego kontaktu), Policja (dzielnicowi), GZI (członkowie Grupy Roboczej), kuratorzy. Należy nadmienić, że zakres współpracy pomiędzy instytucjami a miejscem wsparcia jest bardzo dobry
Główne problemy zgłaszane w ramach konsultacji w „Niebieskim Pokoju”: 1. przemoc w rodzinie: fizyczna, psychiczna, emocjonalna, ekonomiczna, seksualna, cyberprzemoc 2. kryzys psychologiczny, 3. żałoba 4. izolacja społeczna, 5. depresja, 6.współzależnienie, 7. brak umiejętności zachowań asertywnych, 8. zachowania autodestrukcyjne, 9. wyuczona bezradność (np. dotycząca trwałego problemu bezrobocia, ubóstwo),

<p>10. problemy rodzinne (zaburzona komunikacja, rozpad, kryzysy małżeńskie, problemy wychowawcze z dziećmi i młodzieżą - np. zaburzenia zachowania),</p> <p>11. zerwane bądź zaburzone więzi rodzinne,</p> <p>12. interwencja na zewnątrz w związku z nagłą śmiercią dziecka,</p> <p>13. po wypadku komunikacyjnym (ofiara i sprawca czynu).</p> <p>Nadmienić należy, że konsultacje udzielane były także w miejscu zamieszkania ofiary, w szpitalu, na tzw. „neutralnym gruncie”.</p>
<p>Zgłaszające się ofiary przemocy w rodzinie:</p> <p>1.Kobiety: 15 (12 w 2014 r.)</p> <p>2.Mężczyźni: 1 (2 w 2014 r.)</p> <p>3.Dzieci: 7 (6 w 2014 r.)</p>
<p>Sprawcy przemocy w rodzinie:</p> <p>1.Kobiety: 1 (3 w 2013 r.)</p> <p>2.Mężczyźni: 6 (2 w 2014 r.)</p> <p>3.Dzieci: 0 (0 w 2014 r.)</p>

*stan na 31 grudnia 2015r., na podstawie danych sprawozdawczych wg opracowania skierowanego pismem OPS.KGPPiRPA.8141.22.2015)

b) konsultacje psychologiczne przeprowadzone podczas kolonii letniej.

Konsultacje psychologiczne i działania prewencyjne z zakresu profilaktyki przemocy przeprowadzono dla uczestników kolonii letniej w miejscowości Ustronie Morskie. Łącznie działaniami objęto grupę 50 uczestników kolonii.

c) interwencje podjęte przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny.

Zarządzeniem Nr 65/2011 Burmistrza Miasta Polanica-Zdrój z dnia 21 czerwca 2011 r., i ponownym Nr 97/2012 z dnia 03 października 2012 r., powołano **Gminny Zespół Interdyscyplinarny**. Zadania Zespołu realizowane są przez zapisy Uchwały Nr IV/18/2011 Rady Miejskiej w Polanicy – Zdroju z dnia 31 stycznia 2011 roku w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania i Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Polanica -Zdrój na lata 2011-2014 (Uchwała Nr IV/17/2011 Rady Miejskiej w Polanicy – Zdroju z dnia 31 stycznia 2011 roku).

Uchwałą Nr I/2011 Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego z dnia 29 września 2011 roku powołano **grupę roboczą** w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

Dane GZI:

Od momentu powołania tj. od 21.06.2011 r. do 31.12.2015 r. w związku z procedurą

„Niebieskie Karty” i zgłoszeniem podejrzenia wystąpienia zjawiska przemocy Zespół Interdyscyplinarny odbył 11 posiedzeń (2 posiedzenia w 2015 roku) natomiast Grupa Robocza 37 posiedzeń (16 posiedzeń w 2015 roku).

Łącznie Grupa zajmowała się 20 wszczętymi procedurami NK (3 w 2013, 7 w 2014 i 10 w 2015).

**Tabela ilustruje dane GZI w Polanicy-Zdroju*:
Dane nt. świadczeniobiorców instytucji.**

	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Liczba stwierdzonych przypadków przemocy w rodzinie	3	7	10
Ilości interwencji domowych związanych z przemocą w rodzinie	3	7	10
Liczba osób poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie	3	7	10
Liczba wypełnionych Niebieskich Kart	3	7	10
Liczba postępowań wszczętych z art. 207 kk. dotyczących przemocy domowej	1	3	2
Ilość niebieskich pokoi	1	1	1

Rodzaje przemocy w rodzinie – ilość przypadków.

	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
fizyczna	3	5	9
Psychiczna	3	5	9
Seksualna	0	0	1
Ekonomiczna	1	0	4
Zaniedbanie	0	0	0
Ogółem	7	10	23

Liczba sprawców przemocy w rodzinie.

	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Partner	3	3	5
Partnerka	0	0	2
Dzieci	0	1	2
rodzic/rodzice	0	2	0
inne osoby wspólnie zamieszkujące	0	1	1
Ogółem	3	7	10

Liczba ofiar przemocy w rodzinie.

	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
mężczyzna	0	0	1
kobieta	3	5	9
małoletni	0	2	0
ogółem	3	7	10

Czynniki determinujące przemoc.

	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
alkohol	3	4	10
środki odurzające	0	1	1
zaburzenia psychiczne	0	0	1
bezzadność opiekuńczo-wychowawcza	0	2	1
Inne, jakie?	0	0	0

*stan na 31 grudnia 2015r., na podstawie danych sprawozdawczych wg opracowania skierowanego pismem OPS.8135.238.2015 do Starostwa Powiatowego w Kłodzku

Jak wynika z otrzymanych danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w 2015 roku zauważalny jest wzrost liczby zakładanych „Niebieskich Kart”. Policja była jedyną instytucją wdrożeniową procedurę „Niebieskie Karty”.

Z analizy treści przekazanych „Niebieskich Kart” wynika, że sprawcami przemocy są mężczyźni, w 2 przypadkach dziecko rodziny. Ofiarami przemocy są kobiety a w 1 przypadku mężczyzna . Dominuje przemoc fizyczna, psychiczna i ekonomiczna a czynnikiem determinującym przemoc jest alkohol. Dane te jednak nie oddają w pełni skali przemocy domowej na terenie Gminy. Prowadzone działania lokalne powodują zmianę świadomości społecznej i z jednej strony zwiększa się gotowość domniemych ofiar przemocy do ujawniania trudnych spraw. Z drugiej jednak strony, z obserwacji pracowników socjalnych i członków grupy roboczej wynika, że zjawisko to dalej pozostaje nieujawnione ze względu na to, że ofiary wstydzą się, boją, często nie wierzą w skuteczność pomocy.

Z przebiegu spotkań ZI i GR wynika, że interdyscyplinarność ma wiele zalet – szybki i pełny przepływ informacji pomiędzy służbami społecznymi, możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych, nie powielających się i wykluczających się wzajemnie. Dzięki pracy interdyscyplinarnej udało się pozyskać nowych lokalnych liderów do współpracy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, którzy dalej wskazują na potrzebę organizacji lokalnych działań nastawionych na upowszechnienie informacji o zagrożeniach płynących z przemocy oraz możliwości pomocy ofiarom przemocy.

1.4. Rynek sprzedaży napojów alkoholowych.

1.4.1. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie przeznaczonymi do spożycia w 2015 roku*:

poza miejscem sprzedaży				w miejscu sprzedaży			
według zawartości alkoholu							
<i>razem</i>	<i>do 4,5% oraz piwa</i>	<i>od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)</i>	<i>pow. 18%</i>	<i>razem</i>	<i>do 4,5% oraz piwa</i>	<i>od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)</i>	<i>pow. 18%</i>
16	2	0	14	44	6	11	27

*stan na 31 grudnia 2015r.

Zgodnie z uchwałą Nr XLII/236/2001 Rady Miejskiej w Polanicy - Zdroju z dnia 26.07.2001 roku dla miasta Polanica - Zdrój ustalono 85 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia:

- poza miejscem sprzedaży (sprzedaż handlowa) - 25 punktów,
- w miejscu sprzedaży (sprzedaż gastronomiczna) - 60 punktów.

1.4.2. Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2015 roku do spożycia*:

poza miejscem sprzedaży				w miejscu sprzedaży			
według zawartości alkoholu							
razem	do 4,5% oraz piwa	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	Razem	do 4,5% oraz piwa	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%
29	11	9	9	43	17	14	12

*stan na 31 grudnia 2015r.

1.4.3. Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2015 roku*:

-ogółem wydano 4 zezwolenia przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia (*stan na 31 grudnia 2015 r).

1.4.4. Liczba decyzji podjętych przez gminę w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2015 roku*:

- nie cofnięto zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (*stan na 31 grudnia 2015 r).

1.4.5. Liczba decyzji podjętych przez gminę w sprawie wygaśnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z tytułu niedokonania opłaty w ustawowym terminie w 2015 roku*:

-podjęto 9 decyzji w sprawie wygaśnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (*stan na 31 grudnia 2015 r).

1.5. Dane z Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień* (wg opracowania skierowanego pismem OPS.KGPPiRPA.8141.23.2015).

Tabela ilustruje dane z Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień*

	Rok		
	2013	2014	2015
Liczba osób z wizytą w Punkcie, w wyniku którego udzielono konsultacji specjalistycznych	598	448	540

Liczba osób z wizytą w Punkcie, w wyniku którego udzielono konsultacji w poszczególnych kategoriach*

	Psycholog, Psychiatra (biegli)	Psycholog wizyt	Terapeuta Uzależnień wizyt
1.uzależnieni od alkoholu	3	168	243
2.dorośli członkowie rodziny alkoholika (w tym współuzależnieni)	0	81	10

	Psycholog, Psychiatra (biegli)	Psycholog wizyt	Terapeuta Uzależnień wizyt
3.dzieci z rodzin z problemem alkoholowym	0	0	0
4.ofiary przemocy w rodzinie	0	26	7
5.sprawcy przemocy w rodzinie	0	2	3
6.ogółem*	3	277	263

*stan na 31 grudnia 2015r.

1.6. Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholii i Współzależnienia w Kłodzku. Dane o liczbie zarejestrowanych osób pochodzących z miasta Polanica – Zdrój w trakcie leczenia i po leczeniu odwykowym alkoholowym za lata 2013-2015* (wg opracowania skierowanego pismem OPS.KGPPiRPA.8141.24.2015).

Tabela ilustruje dane z Poradni Leczenia Uzależnienia od Alkoholii i Współzależnienia w Kłodzku*

	Rok		
	2013 założonych kart	2014 założonych kart	2015 założonych kart
Łączna ilość osób w trakcie leczenia i po leczeniu odwykowym alkoholowym zarejestrowanych w Poradni Odwykowej w Kłodzku	391	343	349
z terenu gminy Polanica-Zdrój	22	15	19

*stan na 31 grudnia 2013, 2014 i 2015r.

1.7. Punkt „Pomarańczowa Linia” i „Niebieska Linia”.

Punkt prowadzi:

- wsparcie dla rodziców bezradnych wobec faktu sięgania przez nastolatka po alkohol,
- poradnictwo socjalno-prawne,
- poradnictwo dla osób uzależnionych i współzależnionych członków rodzin, poradnictwo i konsultacje dla ofiar przemocy w rodzinie (porady telefoniczne, spotkania indywidualne).

Wg danych udzielono ok. 420 porad telefonicznych, przeprowadzono 124 rozmów indywidualnych*

*stan na 31 grudnia 2015r.

1.8. Świetlice Profilaktyczno-Wychowawcze. Informacja kierowników świetlic o ilości uczestników (pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych) objętych pomocą socjoterapeutyczną i opiekuńczo-wychowawczą.

Tabela ilustruje ilość dzieci korzystających ze świetlic profilaktyczno-wychowawczych*

	Rok		
	2013	2014	2015
Ilość świetlic realizujących program profilaktyczno-wychowawczy i socjoterapeutyczny	3	3	3
Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	89	89	79
Liczba dzieci korzystających z dożywiania uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	89	89	79
Liczba realizatorów programów i zajęć opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych w świetlicach	14	14	14

*stan na 31 grudnia 2013, 2014 i 2015r.

Świetlica profilaktyczno-wychowawcza jest alternatywną formą opieki nad dzieckiem w wieku szkolnym (szkoła podstawowa i gimnazjum) w jego najbliższym środowisku.

Cechą świetlicy jest praca z dziećmi oraz rodzicami/opiekunami wg założonego programu aktywizującego ich na rzecz własnego zdrowia i rozwoju. Świetlica współpracuje ze szkołą, ośrodkiem pomocy społecznej i innymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Program i metody pracy świetlicy dostosowane są do zróżnicowanych potrzeb dzieci i rodziców.

Celem pracy świetlicy jest oddziaływanie psychologiczno - pedagogiczne w stosunku do dzieci, a tym samym wyrównywanie szans na odpowiedzialne życie w społeczeństwie obywatelskim, a w szczególności:

- a) organizacja czasu wolnego, prowadzenie zajęć tematycznych,
- b) rozpoznanie sytuacji dziecka w kontekście sytuacji rodzinnej,
- c) promocja zdrowego stylu życia,
- d) indywidualne spotkania z dziećmi i zajęcia w grupie,
- e) rozwój zainteresowań i uzdolnień własnych,

f) pomoc dziecku w radzeniu sobie z problemami szkolnymi, rodzinnymi, związane z relacjami z rówieśnikami,

g) dożywianie dzieci.

W 2015 roku liczba uczestników korzystających z zajęć w świetlicach uległa zmniejszeniu. Spadek zanotowany został wśród uczestników świetlicy profilaktyczno-wychowawczej przy Gimnazjum im. dr. J. Matuszewskiego.

1.9. Polanickie placówki oświatowe. Realizacja programów profilaktycznych w roku szkolnym 2014/2015 (wg opracowania skierowanego pismem OPS.KGPPiRPA.8141.21.2015).

Dotychczasowe działania profilaktyczne na poziomie lokalnym realizowane w placówkach szkolnych można podzielić na trzy grupy:

- samodzielne programy profilaktyczne - realizowane niezależnie od obowiązującego programu nauczania i wychowania, skoncentrowane na specyficznych celach i zadaniach;
- działania zintegrowane z programem szkolnym – wykorzystujące obowiązujący program nauczania w zakresie różnych przedmiotów i skorelowany z programem wychowawczym;
- działania incydentalne – podejmowane w odpowiedzi na konkretne wydarzenia, które miały miejsce w samej szkole.

W systemowym podejściu do profilaktyki, szczególnie w zapobieganiu uzależnieniom, ważne jest skoordynowanie działań we wszystkich obszarach funkcjonowania jednostki. Zgodnie z prawem oświatowym, działania profilaktyczne szkół i placówek powinny mieć postać rozwiązań systemowych wpisanych do programu profilaktyki, który szkoła jest zobowiązana opracować i realizować. Zadania te nie mogą ograniczać się zatem do okazjonalnego wdrażania pojedynczych programów psychoprofilaktycznych czy jednorazowych akcji, powinny też spełniać podstawowe standardy jakości. Zadaniem gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest więc wzmocnienie i wsparcie działań profilaktycznych w środowisku szkolnym.

Analiza uzyskanych informacji:

1. Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Żołnierzy z Monte Cassino.

W placówce szkolnej zrealizowano:

Profilaktyka szkolna i środowiskowa		
1. Szkolne programy profilaktyczne dotyczące używania substancji psychoaktywnych:		
Brak		
1. Uczniowie (łącznie)	2. Nauczyciele wychowawcy pedagodzy (łącznie)	3. Rodzice (łącznie)
0	0	0
2. Inne szkolne programy profilaktyczne albo dotyczące innych zachowań problemowych:		
1. „Bezpieczna Szkoła”. 2. „Szkolny program profilaktyki” (uczniowie wszystkich klas). 3. „Zachowaj Trzeźwy Umysł” i „Postaw Na Rodzinę (uczniowie wszystkich klas).		
1. Uczniowie (łącznie)	2. Nauczyciele wychowawcy pedagodzy (łącznie)	3. Rodzice (łącznie)
306	30	0
3. Pozaszkolne (środowiskowe) programy profilaktyczne:		
1. „Przemoc boli” –program profilaktyczny poświęcony problemowi przemocy rówieśniczej (uczniowie klas IV-VI). Działania w ramach programu: - rozpowszechnienie plakatów i materiałów profilaktycznych wśród uczniów i ich rodziców, - realizacja scenariuszy lekcji na temat cyberprzemocy i mobbingu, - zorganizowanie szkolenia pt. „Jak radzić sobie z przemocą rówieśniczą”, - wydanie biuletynu informacyjnego pt. „Przemoc boli” i rozpowszechnienie go na zebraniu wśród rodziców uczniów z klas IV-VI. Liczba rozpowszechnionych biuletynów -120 sztuk, - zorganizowanie konkursu plastycznego „ Stop cyberprzemocy”- uczniowie klas IV-VI, 2. „Ja, Ty, My” –program profilaktyczny dla dzieci w wieku przedszkolnym. W ramach programu odbyły się zajęcia rozwijające umiejętności społeczne i komunikacyjne. 3. „Tolerancja”- program profilaktyczny w zakresie zapobiegania przemocy.		
1. Uczniowie (łącznie)	2. Nauczyciele wychowawcy pedagodzy (łącznie)	3. Rodzice (łącznie)
150	16	120

2. Gimnazjum im. dr Józefa Matuszewskiego.

W placówce szkolnej zrealizowano:

Profilaktyka szkolna i środowiskowa		
1. Szkolne programy profilaktyczne dotyczące używania substancji psychoaktywnych:		
1. „Znajdź właściwe rozwiązanie”.		
1. Uczniowie (łącznie)	2. Nauczyciele wychowawcy pedagogzy (łącznie)	3. Rodzice (łącznie)
60	1	0
2. Inne szkolne programy profilaktyczne albo dotyczące innych zachowań problemowych:		
1. „Moja szkoła przyjazna i bezpieczna”, 2. „Sport uczy i wychowuje”, 3. „BHP warunkiem bezpieczeństwa w szkole”, 4. „Piesz, rowerzysta, kierowca, czyli my użytkownicy dróg”, 5. „Profilaktyka zaburzeń odżywiania i wad postawy”. 6. „Zachowaj Trzeźwy Umysł” i „Postaw Na Rodzinę”.		
1. Uczniowie (łącznie)	2. Nauczyciele wychowawcy pedagogzy (łącznie)	3. Rodzice (łącznie)
113	14	113
3. Pozaszkolne (środowiskowe) programy profilaktyczne:		
Brak		
1. Uczniowie (łącznie)	2. Nauczyciele wychowawcy pedagogzy (łącznie)	3. Rodzice (łącznie)
0	0	0

3. Szkoła Podstawowa i Gimnazjum Stowarzyszenia „Eduktor”.

W placówce szkolnej zrealizowano:

Profilaktyka szkolna i środowiskowa		
1. Szkolne programy profilaktyczne dotyczące używania substancji psychoaktywnych:		
1. „Narkotyki? To mnie nie kręci!”. 2. „Nie pal przy mnie proszę”. 3. „Znajdź właściwe rozwiązanie”. 4. „Alkohol – nie, dziękuję, nie piję – czyli uczymy się asertywności”. 5. „Dopalacze i narkotyki – znam problem, odmawiam”.		
1. Uczniowie (łącznie)	2. Nauczyciele wychowawcy pedagogzy (łącznie)	3. Rodzice (łącznie)
123 w szkole podstawowej, 81 w gimnazjum	18	81
2. Inne szkolne programy profilaktyczne albo dotyczące innych zachowań problemowych:		
1. „Trzymaj formę”. 2. „Cyberprzemoc, czyli o tym, że w sieci nikt nie jest anonimowy”. 3. „Bezpieczna droga do szkoły”. 4. „Śniadanie daje moc”. 5. „Owoce i warzywa w szkole”. 6. „Szklanka mleka w szkole”.		
1. Uczniowie (łącznie)	2. Nauczyciele wychowawcy pedagogzy (łącznie)	3. Rodzice (łącznie)
284	18	ok. 60
3. Pozaszkolne (środowiskowe) programy profilaktyczne:		
1. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”: 1. Przemoc boli: <i>przemoc w sieci boli w realu, Wykluczenie to też przemoc, Inny nie znaczy gorszy, Cyberprzemoc? Nie lajkuję, Moja szkoła uczy tolerancji.</i> 2. Przeciw dopalaczom: <i>Dopalacze? To mnie nie kręci, Dopalacze? Próbujesz-ryzykujesz.</i> 3. Przeciw narkotykom: <i>Narkotyki? To mnie nie kręci i Znajdź właściwe rozwiązanie.</i> 2. Kampania Ogólnopolska przeciwko przemocy: <i>Bezpieczna i przyjazna szkoła.</i> 3. Kampania Fundacji <i>Dzieci Niczyje: Chronimy Dzieci.</i> 4. Kampania Fundacji „Qdowa” – dotycząca edukacji globalnej (tematy związane z uchodźcami, krajami trzeciego świata itd.). 5. Program dotyczący dojrzewania: <i>Między nami kobietkami.</i>		
1. Uczniowie (łącznie)	2. Nauczyciele wychowawcy pedagogzy (łącznie)	3. Rodzice (łącznie)
243	18	162

1.10. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Polanicy-Zdroju.

Tabela ilustruje zakres działań podejmowanych przez GKRPA w 2015 roku

	Rok	
	2014	2015
łączna ilość przekazanych wniosków, przeprowadzonych rozmów motywujących do podjęcia leczenia przez GKRPA	8 (w tym 3 wnioski z 2013 roku)	9
ilość osób skierowanych do biegłych,	3 (w tym 2 skierowania przez Prokuraturę Rejonową w Kłodzku)	3
ilość opinii wydanych przez biegłych	3	2
ilość osób, które zobowiązały się do podjęcia leczenia w Poradni Odwykowej w Kłodzku	0	1
zastosowanie obserwacji i czynny udział osoby w programie edukacyjnym dotyczącym choroby alkoholowej (realizacja: Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień)	3	1
podjęcie dobrowolnego leczenia odwykowego	0	2
zmiana leczenia z niestacjonarnego na stacjonarne leczenie odwykowe	0	0
postępowania zawieszono	0	1
zastosowano obserwację w związku z deklaracją utrzymywania abstynencji alkoholowej	2	1
ilość wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego/Prokuratury Rejonowej w Kłodzku o zastosowanie obowiązku podjęcia leczenia	3	1
postępowanie prowadzone w kolejnym roku kalendarzowym	0	1
ilość postanowień zaopiniowanych o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych:		
a) pozytywne	25	31
b) negatywne	0	0

W 2015 roku do GKRPA wpłynęło 9 wniosków o przeprowadzenie rozmów profilaktyczno-motywacyjnych i podjęcia leczenia przez osobę uzależnioną od alkoholu, która w związku z nadużywaniem alkoholu powoduje rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchyla się od pracy lub systematycznie zakłóca spokój i porządek publiczny oraz w związku z wszczęciem procedury „Niebieskiej Karty”. Najczęściej wnioskodawcą osoby uzależnionej była policja (4 wnioski), zespół interdyscyplinarny (3 wnioski), najbliższa rodzina (1 wniosek), i kurator zawodowy (1 wniosek).

Dodatkowo Komisja przeprowadziła 4 kontrole przedsiębiorców (3 punkty gastronomiczne i 1 punkt handlowy) pod kątem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych - na podstawie art.18 ust.8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W wyniku kontroli nie stwierdzono uchybień w złożeniu oświadczenia o wartości sprzedaży brutto sprzedanych napojów alkoholowych za okres 2014 roku i innych zawartych w protokole kontroli.

Ponadto w 2015 roku Urząd Miejski w Polanicy-Zdroju przekazał do GKRPA 31 wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W wyniku podjętych czynności wydano 31 postanowień (wszystkie pozytywnie zaopiniowane).

1.11. Badanie „Konsumpcja substancji psychoaktywnych przez młodzież szkolną – Młodzież 2013” – zrealizowane przez Fundację Centrum Badania Opinii Społecznej w okresie od 22 listopada do 12 grudnia 2013 roku – sfinansowało Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Badanie zrealizowano na ogólnopolskiej losowej próbie 65 szkół (jedna klasa w szkole) – liceów, techników i zasadniczych szkół zawodowych. W każdej klasie objęto badaniem wszystkich obecnych w dniu realizacji sondażu: łącznie 1360 uczniów. Wywiady z nimi zostały zrealizowane metodą audytoryjną.

Problem konsumpcji substancji psychoaktywnych jest prezentowany w szerokim kontekście społeczno-ekonomicznych uwarunkowań życia młodych ludzi, ich planów i aspiracji, poglądów politycznych, stylów życia, relacji rodzinnych i szkolnych.

Wyniki badań:

Ponad połowa badanych uczniów nie paliła papierosów w 2013 roku. Możemy więc mówić o stabilizacji rozpowszechnienia palenia. W badaniu przeprowadzonym w roku 2013, podobnie jak we wcześniejszych pomiarach, napoje alkoholowe okazały się najbardziej rozpowszechnioną wśród młodzieży szkolnej substancją psychoaktywną, po którą sięgano częściej niż po papierosy czy narkotyki. Większość badanych uczniów piła napoje alkoholowe w ciągu ostatniego miesiąca przed badaniem. Należy zwrócić uwagę na różnice w spożywaniu poszczególnych napojów alkoholowych. Wzrósł odsetek uczniów deklarujących picie wina i wódki. W przypadku piwa konsumpcja kształtowała się na poziomie podobnym do odnotowanego w 2010 roku. Poziom konsumpcji większości narkotyków pozostał na poziomie z 2010 roku. Wyjątek stanowią marihuana i haszysz, których konsumpcja nieznacznie wzrosła w porównaniu z wcześniejszym pomiarem. Należy odnotować spadek używania „dopalaczy”. Z badań wynika, że narkotyki nie są substancjami, po które sięga większość uczniów. Przeważająca grupa poprzestaje na eksperymentach z narkotykami. Wyjątek stanowią marihuana i haszysz – do przyjmowania ich „kiedykolwiek w życiu” przyznało się w 2013 roku 40% badanych, co oznacza wzrost o 4 punkty procentowe w stosunku do roku 2010. Po marihuanie i haszyszu, najbardziej rozpowszechnioną nielegalną substancją jest amfetamina. W roku 2008 do eksperymentów z tą substancją przyznało się 9% uczniów, a w 2010 i 2013 roku – 7%. Zmniejszyły się także odsetki badanych, którzy sięgali po ecstasy. W ostatnim pomiarze 3% badanych deklarowało eksperymenty z tą substancją (w 2010 roku – 4%, a w 2008 – 6%). Wyniki badania nie wskazują na zmiany w dostępności narkotyków, z wyjątkiem „dopalaczy”, których zdobycie stało się obecnie trudniejsze. Co jedenasty uczeń (9%) deklaruje, że 1–2 razy brał leki uspokajające i nasenne bez wskazań lekarskich, 4% przyjmowało je 3–9 razy.

1.12. Badanie ankietowe „Młodzi i substancje psychoaktywne 2014” – zrealizowane przez Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych w Poznaniu przeprowadzone zostało wśród uczniów piątych klas szkół podstawowych i drugich klas gimnazjum okresie od 15 kwietnia do 30 czerwca 2014 roku.

Łącznie przebadano 48 076 uczniów, w tym: 25.173 uczniów klas piątych szkół podstawowych i 22.903 uczniów klas drugich gimnazjum. W badaniu udział wzięli

uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Żołnierzy z Monte Cassino, Szkoły Podstawowej i Gimnazjum Stowarzyszenia „Edukator” i Gimnazjum im. dr Józefa Matuszewskiego w Polanicy-Zdroju. Łącznie przebadano 29 chłopców oraz 29 dziewcząt uczniów klas piątych szkół podstawowych i 17 chłopców oraz 27 dziewcząt drugich klas gimnazjum.

Wyniki badań (obszar gminy Polanica-Zdrój):

Uczniowie szkół podstawowych zgodnie twierdzą, że palenie papierosów jest uzależniające (chłopcy – **89%**, dziewczęta - **90%**). Na duże ryzyko związane z nałogowym paleniem papierosów wskazuje **89%** chłopców i **90%** dziewcząt, z kolei na duże ryzyko związane z nienałogowym paleniem papierosów wskazuje co trzeci uczeń szkoły podstawowej (chłopcy – 33, dziewczęta – **27%**). Po pierwszego papierosa sięga **15%** uczniów i **6%** uczennic szkoły podstawowej. Z kolei spośród uczniów szkół gimnazjalnych po papierosa sięga już **35%** chłopców i **33%** dziewcząt. Badani najczęściej sięgają po papierosa w wieku 11-12 lat czyli w momencie kończenia edukacji na poziomie szkoły podstawowej oraz w wieku 12-13 lat - w momencie nauki na poziomie szkoły gimnazjalnej. Co dziesiąty chłopiec - uczeń szkoły gimnazjalnej sięga co najmniej po jednego papierosa codziennie (1-5 papierosów dziennie – **4%**, 6-10 papierosów dziennie – **2%**, 10-20 papierosów dziennie – **2%**, więcej niż paczkę dziennie – **2%**), co dwudziesty (**5%**) mniej niż jeden raz na tydzień. Spośród dziewcząt codziennie po papierosa sięga co dwunasta uczennica gimnazjum (1-5 papierosów dziennie – **4%**, 6-10 papierosów dziennie – **2%**, 10-20 papierosów dziennie – **1%**, więcej niż paczkę dziennie – **2%**), a co czternasta (**7%**) pali okazjonalnie, mniej niż jeden papieros na tydzień.

Porównując odpowiedzi badanych na pytanie o częstotliwość palenia papierosów z pytaniem o opinię na temat powszechności tego zjawiska wśród rówieśników badanych uczniów można powiedzieć, że opinia o tym, że rówieśnicy palą papierosy jest bardziej powszechna niż samo palenie papierosów przez respondentów. Dotyczy to zarówno uczniów szkoły podstawowej, jak i gimnazjum. Spośród uczniów szkoły podstawowej pali papierosy **5%** chłopców i **2%** dziewcząt, natomiast wśród gimnazjalistów można spotkać **19%** chłopców i **18%** dziewcząt. Co jedenasty uczeń szkoły podstawowej i co trzeci uczeń gimnazjum jest przekonany, że spośród jego rówieśników przynajmniej połowa pali papierosy przynajmniej raz w miesiącu. Badani uczniowie szkół podstawowych najczęściej wykazują się brakiem wiedzy na temat składu poszczególnych alkoholi. Spośród badanych zaledwie **33%** chłopców i **29%** dziewcząt wskazało, że alkohol, który znajduje się w piwie,

winie i wódce to ten sam związek chemiczny. Poza tym, wykazują się także brakiem wiedzy na temat szkodliwości alkoholu spożywanego okazjonalnie, jak i nałogowo.

Stosunkowo mało uczniów szkół podstawowych podziela opinię, że łatwo jest się uzależnić od alkoholu (chłopcy – **63%**, dziewczęta – **70%**). Spośród badanych prawie trzy czwarte chłopców (**72%**) i dziewcząt (**75%**) uznaje małą szkodliwość związaną ze sporadycznym spożywaniem alkoholu. Na duże ryzyko wskazuje zaledwie co ósmy badany uczeń (chłopcy – **15%**, dziewczęta – **13%**).

Inaczej przedstawiają się opinie badanych dotyczące nałogowego spożywania alkoholu.

Spośród badanych **90%** dziewcząt i **82%** chłopców wskazuje na duże ryzyko związane z nałogowym spożywaniem alkoholu. Uczniowie szkół podstawowych częściej sięgali po alkohol niż po papierosa. Można to dostrzec zarówno wśród chłopców jak i dziewcząt, chociaż po alkohol częściej sięgają chłopcy (**33%**) niż dziewczęta (**23%**). W grupie gimnazjalistów zjawisko spożywania alkoholu jest dosyć powszechne. Chłopcy częściej niż dziewczęta sięgnęli po alkohol jeszcze w okresie szkoły podstawowej (odpowiednio 11 lat lub mniej: **18%**, **12%**). Spośród tych uczniów szkoły podstawowej, którzy próbowali kiedykolwiek alkoholu **17%** chłopców i **13%** dziewcząt zostało poczęstowanych przez rodziców. Podobne wyniki odnotowano w grupie uczniów gimnazjum (chłopcy – **17%**, dziewczęta – **18%**), chociaż w tej grupie można spotkać tych, których poczęstowali koledzy lub koleżanki (chłopcy – **21%**, dziewczęta – **24%**). Najczęściej spożywanym alkoholem przez uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum jest piwo, gdyż jest to alkohol, co do którego badani są przekonani, że nie będą mieli większych problemów z jego zakupem. Badani gimnazjaliści częściej są przekonani, że nie kupią wódki, ale łatwiej zaopatrzą się w inne trunki. Jakkolwiek wśród uczniów szkół podstawowych problem spożywania alkoholu wydaje się być znikomy, bowiem **7%** chłopców i **5%** dziewcząt przyznało się do spożycia alkoholu w okresie co najmniej 30 dni przed badaniem, to do częstego spożywania przyznaje się co czwarty gimnazjalista (chłopcy - **25%**, dziewczęta - **24%**). Zarówno wśród uczniów szkół podstawowych, jak i gimnazjum większe jest przekonanie o spożywaniu alkoholu w grupie rówieśniczej niż realne spożycie alkoholu. Może to powodować duże niebezpieczeństwo, gdyż uczniowie gimnazjum mają nierealne wyobrażenie swojej grupy odniesienia, dzięki temu dążenie do akceptacji społecznej może motywować młodych do sięgnięcia po alkohol. Z drugiej strony uczniowie, spożywający regularnie alkohol, wyrażając lepsze wyobrażenie siebie samych w odniesieniu do badanej grupy mogą nie dostrzegać problemu spożycia alkoholu przez siebie samych.

Badani uczniowie szkół podstawowych mają świadomość, że okazjonalne spożywanie alkoholu jest szkodliwe dla ich zdrowia oraz może prowadzić do uzależnienia także osób w młodym wieku. W opinii badanych uczniów okazjonalne spożywanie alkoholu przez dorosłych oprócz tego, że może prowadzić do uzależnienia ma także efekt uspokajający.

Badani uczniowie szkół podstawowych w zdecydowanej większości wskazywali, że osoba pijana może łatwo ulec wypadkowi (chłopcy – **64%**, dziewczęta - **67%**). Mniej więcej trzech na ośmiu badanych odpowiedziało, że osoba pijana może uczestniczyć w bójce (chłopcy – **37%**, dziewczęta **38%**), a prawie co trzeci badany zwrócił uwagę, że osoba pijana może popełnić przestępstwo (chłopcy i dziewczęta – **31%**). Spośród badanych niemalże co piąty podkreślił fakt, że osoba pijana może zostać okradziona (chłopcy – **19%**, dziewczęta – **18%**). Badani uczniowie szkół podstawowych postawieni w konkretnej sytuacji (pomoc koledze lub koleżance) częściej zwróciliby się o pomoc do konkretnej instytucji niż do koleżanki lub kolegi (chłopcy i dziewczęta **7%**). Poza tym badani częściej zwróciliby się do instytucji w obrębie szkoły niż poza nią np. policja (chłopcy – **13%**, dziewczęta – **9%**), telefon zaufania (chłopcy i dziewczęta – **11%**). O pomoc do instytucji w obrębie szkoły częściej zwróciłyby się dziewczęta, natomiast chłopcy częściej niż dziewczęta udaliby się z prośbą o pomoc do policji. Wprawdzie nie można jeszcze mówić o występowaniu zjawiska spożywania alkoholu w wymiarze masowym, to niepokojący jest fakt częstego upijania się młodych ludzi zwłaszcza, że niemalże połowa badanych jest przekonana o łatwej dostępności do jakiegokolwiek trunku. Spośród badanych niemalże, co piąty (**19%**) chłopiec i co szósta nastolatka (**15%**) kupiłaby dla siebie kiedykolwiek alkohol, a co ósmy chłopiec i co dziesiąta dziewczyna (**10%**) zrobili to w ciągu ostatnich 30 dni.

Można mówić o kształtującym się problemie związanym z dostępnością marihuany wśród gimnazjalistów. Dostępność marihuany, substancji zakazanej w Polsce, jest wśród gimnazjalistów prawie taka sama jak dostępność papierosów, powszechnie dostępnych, a zakazanych tylko dla osób do 18 roku życia. Spośród badanych respondentów **28%** chłopców i tyle samo dziewcząt przyznało, że zdobycie marihuany byłoby dla nich łatwe lub bardzo łatwe. Jakkolwiek **85%** chłopców i **89%** dziewcząt nigdy nie próbowało zażyć marihuany, to pozostali pierwszy kontakt z marihuaną mieli najczęściej w wieku 14 lat. Wśród gimnazjalistów pierwszy kontakt z marihuaną odbywa się zazwyczaj za pośrednictwem kolegów i koleżanek (chłopcy – **9%**, dziewczęta **8%**), chociaż spośród tych uczniów, którzy kiedykolwiek spróbowali marihuany **33%** chłopców i **27%** dziewcząt nie pamięta kiedy to miało miejsce. Co jedenasty chłopiec (**9%**) i co czternasta dziewczyna

(7%) przyznaje się do zapalenia marihuany w ciągu ostatniego roku, spośród nich 40% chłopców i 27% dziewcząt zapaliło ją w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem ankietowym. Spośród badanych 12% chłopców i 15% dziewcząt jest przekonanych, że wśród ich rówieśników ponad połowa już miała kontakt z marihuaną, a prawie co trzeci gimnazjalista jest w stanie wskazać miejsca, w których można nabyć marihuanę.

Gimnazjaliści wiedzą gdzie najłatwiej kupić dopalacze i są przekonani, że poradziłoby sobie z ich zakupem. Zdobycie dopalaczy byłoby łatwe dla dwóch spośród siedmiu chłopców (28%) oraz prawie dla co trzeciej dziewczyny (30%). Spośród badanych gimnazjalistów 9% chłopców i 6% dziewcząt przyznało się do zażycia dopalaczy, spośród których 22% chłopców i 17% dziewcząt zażyło dopalacze jeszcze przed ukończeniem 11 roku życia i tyle samo w wieku 11 – 13 lat. Co trzecia osoba, która kiedykolwiek spróbowała dopalaczy, została nimi poczęstowana. Spośród gimnazjalistów, którzy w ogóle zażywają dopalaczy duża część z nich zażywa je co najmniej od roku i można tutaj mówić o regularności. Spośród ankietowanych 4% chłopców i 3% dziewcząt zażywało dopalaczy w ciągu ostatniego roku, podczas gdy niewiele mniej badanych zażywało dopalaczy w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem (chłopcy – 3%, dziewczęta – 2%). Dziewczęta częściej są przekonane, że wśród ich znajomych więcej jest osób, które kiedykolwiek zażywały dopalaczy. Więcej niż co piąty badany stwierdził, że wśród jego znajomych jest około 10% tych, którzy kiedykolwiek zażywali dopalaczy (chłopcy – 22%, dziewczęta – 23%). Mniej więcej 9% chłopców i 16% dziewcząt wskazało na 10% do 25% próbujących dopalaczy. Spośród badanych 9% chłopców i 14% dziewcząt jest przekonanych, że wśród ich rówieśników ponad połowa już brała dopalacze.

Podsumowanie i wnioski:

Podsumowując rozważania na temat związane z paleniem przez młodzież papierosów, piciem alkoholu oraz paleniem marihuany i zażywaniem dopalaczy należy stwierdzić, że papierosy nadal stanowią problem, który jest kumulowany przez alkohol i narkotyki. Badani uczniowie najczęściej sięgają po papierosa w okresie przejściowym ze szkoły podstawowej do gimnazjum. Podobnie jest z sięganiem po alkohol, narkotyki i dopalacze. Warto podkreślić, że badani uczniowie zazwyczaj są motywowani przez swoich kolegów lub koleżanki. Dotyczy to wszystkich sfer, zarówno palenia papierosów, picia alkoholu, jak również palenia marihuany i zażywania dopalaczy, chociaż uczniowie, głównie szkoły podstawowej, podkreślają, że pierwszym alkoholem poczęstowali ich rodzice. Nie bez

znaczenia pozostaje fakt przysłowiowej lampki szampana w noc sylwestrową. Być może staje się to przyzwoleniem dla młodych, wchodzących w życie ludzi. Podejmując kolejne badania nad młodzieżą w kontekście zażywania substancji psychoaktywnych należy zastanowić się nad problemem grupy odniesienia i wpływu, jaki wywiera na podejmowane w niniejszym raporcie problemy społeczne. Stawiając w korespondencji zagadnienie zażywania środków psychoaktywnych z opinią o zażywaniu środków przez młodzież należy stwierdzić, że dużą rolę może odgrywać grupa odniesienia. Młodzi ludzie częściej wskazują, że „ktoś coś robi” niż sami się przyznają do tego, że np. palą papierosy, piją alkohol. Poza tym warto zastanowić się nad problemem dostępności papierosów i alkoholu przez badaną młodzież. Zgodnie z deklaracjami badani nie mają dużych problemów z zakupem papierosów oraz alkoholu mimo tego, że sprzedaż zarówno papierosów jak i alkoholu osobom do 18 roku życia jest w Polsce zabroniona.

Odnosząc się do zagadnienia skutków, jakie może wywołać nadmierne spożycie alkoholu należy dołożyć wszelkich starań w celu edukacji młodzieży o negatywnych skutkach palenia papierosów i picia alkoholu z jednoczesnym edukowaniem osób dorosłych, które mogą być gwarantem przestrzegania prawa. Podobne rozwiązania mogą być zastosowane w odniesieniu do marihuany i dopalaczy. Należy dołożyć wszelkich starań do prawnego zagwarantowania zakazu sprzedaży tych substancji połączonego z egzekwowaniem prawa. Niezwykle ważne jest edukowanie młodzieży i dorosłych o negatywnych skutkach zażywania tych uzależniających szkodliwych substancji. Edukowanie to mogłoby się odbywać zarówno w postaci otwartych wykładów, spotkań z młodzieżą, ale też poprzez opracowanie kampanii społecznych mających na celu, nie tyle edukację w zakresie profilaktyki, ale co wydaje się być ważniejsze, uwrażliwienie opinii publicznej na fakt, że problemy związane z paleniem papierosów, piciem alkoholu, czy też paleniem marihuany i zażywaniem dopalaczy nie zniknęły z życia młodego człowieka, a są nieodłącznym elementem procesu dorastania, przynajmniej dla części z nich.

ROZDZIAŁ II

1. INTERESARIUSZE, ANALIZA I SPOSÓB REALIZACJI CELÓW PROGRAMU.

Kolejnym działaniem programu jest identyfikacja wszystkich podmiotów (osób, grup, instytucji, firm), na które realizacja programu będzie miała wpływ. Podmioty te nazywamy interesariuszami.

Wśród interesariuszy wyróżniamy trzy grupy:

1. **Beneficjentów programu**, czyli te osoby i organizacje, dla których program jest realizowany (które będą odnosiły z niego bezpośrednie i pośrednie korzyści).
2. **Potencjalnych partnerów** w realizacji działań, których cele są zbieżne z celami programu.
3. **Potencjalnych przeciwników** planowanych działań, dla których realizacja programu stanowi zagrożenie dla ich interesów.

1.1. Interesariusze programu.

LP	BENEFICJENCI BEZPOŚREDNII	POTENCJALNI LOKALNI PARTNERZY	POTENCJALNI LOKALNI PRZECIWNICY
1	Uczniowie-dzieci ze szkół podstawowych	Placówka szkolna - pedagog szkolny, „Niebieski Pokój” - psycholog, Komisariat Policji - dzielnicowy, Straż Miejska - funkcjonariusze, Świetlice profilaktyczno-wychowawcze – wychowawcy, OPS - koordynator gminnego programu pirpa i pn, pracownik socjalny, Sekcje Klubu Sportowego KS „Polanica-Zdrój” - instruktorzy, Teatr Zdrojowy - Centrum Kultury i Promocji - animatorzy kultury, Miejska Biblioteka Publiczna	Sprzedawcy napojów alkoholowych, media-reklamy
2	Uczniowie-młodzież gimnazjalna	Placówka szkolna - pedagog szkolny, „Niebieski Pokój” - psycholog, Komisariat Policji - dzielnicowy, Straż Miejska - funkcjonariusze, Świetlice profilaktyczno-wychowawcze – wychowawcy, OPS - koordynator gminnego programu pirpa i pn, pracownik socjalny, Sekcje Klubu Sportowego KS „Polanica-Zdrój” - instruktorzy, Teatr Zdrojowy - Centrum Kultury i Promocji - animatorzy kultury, Miejska Biblioteka Publiczna	Młodzież uzależniona od alkoholu, właściciele miejscowych dyskotek, sprzedawcy napojów alkoholowych, media-reklamy

3	Uczniowie- młodzież ponadgimnazjalna	Placówka szkolna - pedagog szkolny, „Niebieski Pokój” – psycholog, Komisariat Policji - dzielnicowy, Straż Miejska - funkcjonariusze, OPS - koordynator gminnego programu pirpa i pn, pracownik socjalny, Sekcje Klubu Sportowego KS „Polanica-Zdrój” - instruktorzy, Teatr Zdrojowy - Centrum Kultury i Promocji - animatorzy kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, PPIS - Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia	Młodzież uzależniona od alkoholu , właściciele miejscowych dyskotek, sprzedawcy napojów alkoholowych, media-reklamy
4	Rodzice	Placówki szkolne, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień, Gminny Zespół Interdyscyplinarny i Grupy Robocze, „Niebieski Pokój” - psycholog, Komisariat Policji - dzielnicowy, OPS - koordynator gminnego programu pirpa i pn, pracownik socjalny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Środowisko lokalne, media-reklamy
5	Różne grupy zawodowe: nauczyciele, pedagodzy, pracownicy socjalni	Poradnia psychologiczno-pedagogiczna, OPS - koordynator gminnego programu pirpa i pn, OPS - Punkt „Pomarańczowa Linia”, „Niebieska Linia”, Komisariat Policji - dzielnicowy, Straż Miejska - funkcjonariusze, „Niebieski Pokój” - psycholog	media-reklamy
6	Osoby uzależnione i współuzależnione od alkoholu	Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kłodzku, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień, Kościoły i związki wyznaniowe, Grupy samopomocowe, NZOZ-y i lekarze rodzinni z terenu gminy, OPS - koordynator gminnego programu pirpa i pn, pracownik socjalny, OPS - Punkt „Pomarańczowa Linia”, „Niebieska Linia”, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Środowisko lokalne- osoby z tzw. marginesu społecznego, media-reklamy, nielegalne punkty sprzedaży napojów alkoholowych
7	Osoby w trakcie terapii	Placówki leczenia odwykowego na terenie województwa (stacjonarne i niestacjonarne)	Środowisko lokalne- osoby z tzw. marginesu społecznego,
8	Osoby po leczeniu z różnym okresem abstynencji	Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kłodzku, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień, Kościoły i związki wyznaniowe, Grupy samopomocowe, OPS - koordynator gminnego programu pirpa i pn, pracownik socjalny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Środowisko lokalne- osoby z tzw. marginesu społecznego

1.2. Analiza celów programu (przyczyny i skutki).

PROBLEM SPOŁECZNY: WYKLUCZENIE SPOŁECZNE OSÓB UZALEŻNIONYCH I ICH RODZIN

<u>PRZYCZYNY GŁÓWNE:</u> -nuda, brak zainteresowań, -brak przystosowania społecznego, -brak systemów wsparcia, -przemoc w rodzinie.	<u>PRZYCZYNY DODATKOWE:</u> -dysfunkcje rodzinne, -niepełnosprawność, -bezrobocie, -bezdomność, -ubóstwo, -łatwy dostęp do środków psychoaktywnych, -rozpowszechnienie nielegalnego obrotu wyrobami akcyzowymi, -niski poziom świadomości społecznej dotyczącej uzależnień, -wzorce kulturowe (tradycja picia i stosowanie przemocy).
<u>SKUTKI GŁÓWNE:</u> -trudności w utrzymaniu abstynencji, -powrót do nałogu, -dysfunkcje rodzinne, -wzrost chorób psychicznych, -izolacja społeczna osób powracających do nałogu.	<u>SKUTKI DODATKOWE:</u> -bezrobocie, -bezdomność, -niepełnosprawność, -przestępczość, -zubożenie rodzin, -zubożenie finansów publicznych, -wczesna inicjacja alkoholowa, -zwiększenie umieralności.

CEL GŁÓWNY: ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU OSÓB UZALEŻNIONYCH I ICH RODZIN

CELE SZCZEGÓŁOWE:

I. ZAPOBIEGANIE NUDZIE I ROZWÓJ ZAINTERESOWAŃ:

- zwiększenie ilości liderów promujących trzeźwy styl życia,
- umożliwienie młodzieży i dorosłym spędzania wolnego czasu i kształcenia kompetencji kluczowych – trzeźwy styl życia.

II. ZAPOBIEGANIE NIEPRZYSTOSOWANIU SPOŁECZNEMU:

- zwiększenie kompetencji społecznych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych,
- zwiększenie kompetencji rodzicielskich.

III. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI SYSTEMÓW WSPARCIA SPOŁECZNEGO:

- zwiększenie oferty psychologicznej,
- zwiększenie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą społeczną i psychologiczną.

IV. ZAPOBIEGANIE PRZEMOCY I ICH SKUTKOM:

- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa ofiarom przemocy w rodzinie,
- wdrożenie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie,
- bezpośrednia pomoc w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych.

1.3. Sposoby realizacji celów programu:

CELE GŁÓWNE PROGRAMU:

- **Zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu.**
- **Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych używaniem alkoholu oraz przemocą domową.**
- **Ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież.**
- **Ograniczenie liczby przypadków łamania prawa na rynku alkoholowym.**

Cel I. Zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu.

Sposób realizacji:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu w placówkach leczenia odwykowego.
2. Podnoszenie efektywności usług świadczonych przez placówkę leczenia odwykowego poprzez tworzenie warunków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.
3. Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu.
4. Wspieranie działalności środowisk samopomocowych i grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu.
5. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia przez sąd o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

6. Prowadzenie lokalnych działań informacyjno-edukacyjnych związanych z kampanią informacyjną Głównego Inspektoratu Sanitarnego dotyczącą szkodliwości spożywania alkoholu niewiadomego pochodzenia.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Odsetek pacjentów placówek leczenia odwykowego, którzy po ukończeniu terapii utrzymują abstynencję przez ponad rok.
2. Liczba przeszkolonych specjalistów psychoterapii uzależnień, lekarzy, terapeutów i instruktorów terapii uzależnień zatrudnianych w placówkach odwykowych.
3. Liczba pacjentów uzależnionych korzystających z programów terapeutycznych.
4. Ilość udzielonych porad w punktach konsultacyjnych.
5. Liczba działających grup wsparcia i innych samopomocowych dla osób uzależnionych.
6. Liczba osób skierowanych do biegłych sądowych.
7. Liczba osób uzależnionych zobowiązanych przez sąd do podjęcia leczenia.
8. Liczba osób zarejestrowanych w placówkach opieki zdrowotnej z objawami zatrucia alkoholem metylovym po spożyciu alkoholu niewiadomego pochodzenia.

Cel II. Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych używaniem alkoholu oraz przemocą domową.

Sposób realizacji:

1. Udzielanie pomocy psychologicznej i terapeutycznej członkom rodzin osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu oraz ofiarom przemocy domowej w punkcie informacyjno-konsultacyjnym.
2. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie poprzez spotkania indywidualne w „Niebieskim Pokoju”.
3. Prowadzenie działań konsultacyjno-interwencyjnych dla osób i rodzin z problemem alkoholowym, działań skierowanych do rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka w Punkcie „Pomarańczowa Linia” oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie w Punkcie „Niebieska Linia”.
4. Wspieranie działalności świetlic profilaktyczno-wychowawczych jako placówek wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

5. Prowadzenie lokalnego systemu pomocy ofiarom przemocy domowej poprzez funkcjonowanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych zajmujących się rozwiązywaniem problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie.
6. Wdrożenie programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
7. Podnoszenie wiedzy i kwalifikacji zawodowych pracowników w szczególności tych, którzy zajmują się problematyką przemocy w rodzinie.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych oraz zajęciach informacyjno-edukacyjnych dla członków rodzin osób uzależnionych.
2. Ilość punktów interwencyjnych i konsultacyjnych dla ofiar przemocy w rodzinie, grup samopomocowych i terapeutycznych.
3. Liczba osób uczestniczących w programach pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie oraz procedury „Niebieskiej Karty”.
4. Liczba osób uczestniczących w procedurze „Niebieskiej Karty” jako sprawcy przemocy w rodzinie.
5. Liczba osób przeszkolonych w zakresie interwencji i pomocy ofiarom oraz sprawcom przemocy w rodzinie.
6. Liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin alkoholowych oraz liczba dzieci korzystających z tej pomocy.
7. Liczba rodzin, w których występuje problem alkoholowy, objętych pomocą społeczną Ośrodka Pomocy Społecznej.

Cel III. Ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież.

Sposób realizacji:

1. Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych na terenie szkół i placówek opiekuńczo-wychowawczych dla uczniów i ich rodziców.
2. Wspieranie pozalekcyjnych imprez edukacyjnych oraz rekreacyjno-sportowych.
3. Dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych przez psychologów, nauczycieli i pedagogów szkolnych.

4. Wspieranie realizacji programów w zakresie profilaktyki uzależnień poszerzonych o różne formy pozalekcyjnych zajęć sportowych promujących zdrowy i bezpieczny styl życia.
5. Zwiększenie umiejętności wychowawczych rodziców.
6. Prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach profilaktycznych i opiekuńczo - wychowawczych.
7. Prowadzenie lokalnych działań informacyjno-edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, udział w ogólnopolskich kampaniach medialnych dotyczących tej problematyki, organizowanie konkursów, imprez profilaktyczno-sportowych, happeningów, itp.
8. Prowadzenie stałego medialnego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych (informacje w lokalnej i regionalnej prasie, na stronie internetowej miasta), dystrybucji materiałów i gadżetów z treściami edukacyjnymi i profilaktycznymi w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
9. Prowadzenie badań, sondaży, lokalnych diagnoz i ekspertyz pozwalających ocenić aktualny stan problemów związanych z używaniem alkoholu.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba szkół i placówek opiekuńczo-wychowawczych, w których realizowane są programy profilaktyczno-wychowawcze.
2. Liczba dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców uczestniczących w szkolnych i pozaszkolnych programach profilaktycznych.
3. Liczba i rodzaj zajęć związanych z tworzeniem dodatkowych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i patologią społeczną oraz osób w nich uczestniczących.
4. Wzrost odsetek rodziców uzyskujących lepsze wyniki na skali testów umiejętności wychowawczych.
5. Ilość zorganizowanych imprez promujących zdrowy styl życia, wolny od nałogów, agresji i przemocy.
6. Ilość publikacji prasowych ukazujących się w lokalnych i regionalnych mediach na temat czynników ryzyka oraz metod rozwiązywania problemów alkoholowych.
7. Ilość przeprowadzonych badań, ich monitoring i ewaluacja.

Cel IV. Ograniczenie liczby przypadków łamania prawa na rynku alkoholowym.

Sposób realizacji:

1. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do przedsiębiorców i sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
2. Podejmowanie działań kontrolnych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. Wnioskowanie o wszczęcie postępowania administracyjnego celem cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku nie przestrzegania przez przedsiębiorców zasad i warunków korzystania z zezwoleń.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Liczba interwencji policji i straży miejskiej wobec naruszenia zasad sprzedaży alkoholu i porządku publicznego.
3. Liczba ujawnionych przypadków sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym.
4. Liczba wszczętych postępowań administracyjnych.
5. Liczba wydanych postanowień.
6. Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży alkoholu.

ROZDZIAŁ III

1. SZCZEGÓŁOWE ZADANIA PROGRAMU I SPOSÓB ICH REALIZACJI

Podstawę prawną do prowadzenia działań z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. Ustawa określa najważniejsze kategorie zadań, które powinny być realizowane przez samorzady gminne oraz sposób ich realizacji.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016 dostosowany jest do lokalnej specyfiki problemów alkoholowych i uwzględnia działania mające charakter długofalowy i stanowiące kontynuację wcześniej podejmowanych zadań. Program oparty jest na wytycznych zawartych w Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru dotyczącego zaburzeń życia rodzinnego w rodzinach z problemem alkoholowym. Dodatkowo jest elementem Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Polanica-Zdrój na lata 2014-2020 i Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020.

Przy opracowaniu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych ujęto także rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok.

W szczególności rekomendacje do realizowania działań dotyczących:

- 1. Oddziaływań zdrowotnych realizowanych w placówkach leczenia uzależnienia od alkoholu na rzecz osób uzależnionych od alkoholu** poprzez programy psychoterapii uzależnienia od alkoholu, psychoterapię osób uzależnionych, programy redukcji szkód, programy terapii dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem, programy pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc domową. Dodatkowo dofinansowanie kształcenia i doskonalenia zawodowego pracowników placówek leczenia odwykowego i programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia.
- 2. Zwiększenia jakości programów profilaktycznych realizowanych w środowisku szkolnym i pozaszkolnym** poprzez wdrożenie programów opartych o System Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego.
- 3. Rozwijania gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie** poprzez udział gminnych komisji w pracach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych oraz realizacji procedury „Niebieskiej Karty”. Dodatkowo realizacja programów profilaktyki

przemocy w rodzinie i podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4. Zwiększania dostępności pomocy socjoterapeutycznej dla dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholowych poprzez inwestowanie w przygotowanie specjalistów do pracy z dziećmi a także uruchomienie stosownych zajęć w świetlicach.

5. Podnoszenia kompetencji osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez organizację szkoleń, konferencji i seminariów dla osób pracujących w tym systemie.

6. Przestrzegania ustawowego wymogu wydatkowania środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych tylko i wyłącznie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Opracowując program uwzględniono szereg działań, które adresowane są do wszystkich mieszkańców gminy, również do tych, którzy nie sięgają po alkohol. Należy podkreślić, że głównym celem działań w ramach programu jest zmniejszenie różnych problemów powodowanych przez alkohol w całej populacji, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka.

KATALOG ZADAŃ KONTYNUOWANYCH I ZAPROPONOWANYCH DO REALIZACJI **W GMINIE POLANICA-ZDRÓJ:**

Nazwa zadania	Odpowiedzialny za realizację zadania ----- Partner w realizacji zadania	Termin realizacji
<p>I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu. Formy pracy:</p> <p>1. Dofinansowanie Poradni Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kłodzku (zgodnie z umową z dnia 04.01.2016 pomiędzy Gminą Polanica-Zdrój a Podmiotem leczniczym „Zespół Opieki Zdrowotnej” w Kłodzku). Dofinansowanie dotyczy usług w zakresie prowadzenia dla mieszkańców Gminy Polanica-Zdrój programów psychoterapii uzależnienia od alkoholu (program ponadpodstawowy i pogłębiony oraz program nakierowany na redukcję szkód). Udział pracowników lecznictwa odwykowego w szkoleniach, kursach, stażach, superwizjach.</p> <p>2. Prowadzenie profesjonalnej pomocy konsultacyjno-motywacyjno-wspierającej, psychologicznej, psychiatrycznej, socjalno-prawnej dla osób uzależnionych</p>	<p>OPS - Koordynator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kłodzku, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień, Grupy samopomocowe, Stowarzyszenia Abstynenckie, NZOZ-y i Lekarze rodzinni.</p>	<p>Pkt.1-7 Praca całoroczna</p>

<p>i współzależnionych od alkoholu oraz poradnictwa i konsultacji dla ofiar przemocy w rodzinie w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym ds. Uzależnień mieszczącym się w NZOZ „Eskulap” przy ul. Warszawskiej 20. Pomocy udzielają zatrudnieni specjaliści tj. psycholog, terapeuta uzależnień i biegli (finansowanie wynagrodzenia pracowników).</p> <p>3. Dopuszczenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień w pomoce i sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć, bieżące finansowanie kosztów lokalowych (czynsz).</p> <p>4. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla pracowników Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień.</p> <p>5. Wspieranie grupy wstępno-motywacyjnej w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym ds. Uzależnień. Współpraca ze stowarzyszeniami abstynenckimi z terenu powiatu kłodzkiego.</p> <p>6. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych na potrzeby promocji zdrowia i działań prewencyjnych (materiały reklamowe, broszury, ulotki, plakaty, pisma profilaktyczne).</p> <p>7. Inne działania wynikające z bieżącej analizy problemów alkoholowych.</p>		<p>Pkt.1-7 Praca całoroczna</p>
<p>Nazwa zadania</p>	<p>Odpowiedzialny za realizację zadania ----- Partner w realizacji zadania</p>	<p>Termin realizacji</p>
<p>II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Formy pracy:</p> <p>1. Kontynuacja pracy z biegłymi - psychiatrą i psychologiem, orzekającymi w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (opłacenie kosztów powołania biegłych), współpraca z instytucjami i osobami wnioskującymi o zastosowanie leczenia odwykowego.</p> <p>2. Prowadzenie bieżącej działalności Punktu „Niebieska Linia” - poradnictwo indywidualne dla ofiar przemocy w rodzinie w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzone przez certyfikowanego specjalistę w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie. Dopuszczenie Punktu w pomoce i sprzęt niezbędny do prowadzeniu poradnictwa, udostępnianie fachowej literatury i materiałów profilaktyczno-edukacyjnych.</p> <p>3. Pomoc i wsparcie dla ofiar przemocy w rodzinie poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą. W tym celu niezbędne jest zapewnienie środków finansowych na wynagrodzenie dla psychologa w "Niebieskim Pokoju" 	<p>OPS - Koordynator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ----- Gminny Zespół interdyscyplinarny i Grupa Robocza, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień, Punkt „Niebieska Linia”, Policja, Psycholog - „Niebieski Pokój”, Placówki oświatowe, Świetlice Profilaktyczno -Wychowawcze.</p>	<p>Pkt.1-12 Praca całoroczna</p>

<p>funkcjonującym przy Komisariacie Policji (2x w tygodniu, łącznie 10 godzin pracy),</p> <ul style="list-style-type: none"> - dni otwarte „Niebieskiego Pokoju” (wizyty dzieci i młodzieży polanickich placówek oświatowych w miejscu bezpiecznych przesłuchań), - stała współpraca przedstawicieli poszczególnych służb i instytucji prowadzących interwencje w sprawach przeciwdziałania przemocy w rodzinie (w ramach zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych), - organizację kolejnej edycji programu profilaktycznego „<i>Bezpieczna Kobieta</i>” (zajęcia psychologiczne i kurs samoobrony dla kobiet przeciw stosowaniu przemocy - kontynuacja działań podjętych w latach 2013-2014), - prowadzenie lokalnego systemu pomocy ofiarom przemocy domowej „<i>Razem przeciw przemocy w rodzinie</i>”, - prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole (m. in. programów dotychczas wdrożonych tj. „<i>Spójrz Inaczej na Agresję</i>”, „<i>Szkoła bez przemocy</i>”, „<i>Bezpieczna Szkoła</i>”, „<i>Pokonaj Agresję</i>”), - wdrażanie nowoczesnych programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób starszych, doznających przemocy oraz zagrożonych przemocą ze strony opiekunów m. in. realizacja programu „<i>Starszy Pan - Starsza Pani</i>”, - wsparcie finansowe programów terapii dla osób doznających przemocy domowej i dla sprawców przemocy domowej. <p>4. Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie oferty i realizacja programu Duluth na terenie gminy (zakłada się włączenie sprawców przemocy do programu w ramach prowadzenia procedury NK przez GZI i GR). łącznie 28-30 sesji grupowych, zajęcia 1 x w tygodniu 3 godziny, max grupa do 10 osób, 2 osoby prowadzące. <p>5. Organizacja szkolenia dla członków GKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego i Grupy Roboczej (tematyka):</p> <ul style="list-style-type: none"> -procedura NK, -prawne aspekty ochrony ofiar przemocy w rodzinie i izolacji sprawców, -jak pracować ze sprawcami przemocy w rodzinie, -superwizowanie pracy zespołu interdyscyplinarnego i grupy roboczej. <p>6. Organizacja spotkań, narad i konferencji w związku z włączeniem gminy w ogólnopolskie działania społeczne,</p> <p>7. Kontynuacja spotkań i działań w ramach kampanii „<i>Dzieciństwo bez przemocy</i>”, „<i>Zły dotyk</i>”, „<i>Niebieska Linia-pomaga ofiarom przemocy</i>”, „<i>Dziecko w sieci</i>”, „<i>Biała Wstążka</i>”,</p>		<p>Pkt.1-12 Praca całoroczna</p>
--	--	--

<p>8. Przeprowadzenie badań ankietowych w szkołach i środowisku lokalnym w celu poznania skali problemu przemocy w rodzinie oraz diagnozy „grup ryzyka” (badania przeprowadzone wśród gimnazjalistów i ich rodziców). Edycja badań zapoczątkowanych w 2014 roku.</p> <p>9. Organizacja szkolenia dla rodziców w zakresie zapobiegania powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych, propagowania prawidłowych wzorców rodzicielskich, nabywania umiejętności radzenia sobie z sytuacjami kryzysowymi.</p> <p>10. Udział w powiatowych, wojewódzkich i ogólnopolskich kampaniach na rzecz powstrzymania przemocy w rodzinie.</p> <p>11. Współpraca z Ogólnopolskim Pogotowiem dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „NIEBIESKA LINIA”, Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z przedstawicielami odpowiednich służb na szczeblu wojewódzkim i samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p> <p>12. Inne działania wynikające z bieżącej analizy charakteru i skali problemu.</p>		<p>Pkt.1-12 Praca całoroczna</p>
<p>Nazwa zadania</p>	<p>Odpowiedzialny za realizację zadania ----- Partner w realizacji zadania</p>	<p>Termin realizacji</p>
<p>III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:</p> <p>1. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego lub miejsc pomocy dla dzieci i młodzieży w szczególności w formie specjalistycznej, opiekuńczej i podwórkowej, w tym: bezpośrednia praca profilaktyczno-wychowawczą z dziećmi i młodzieżą zaniechaną wychowawczo, pochodzącą z rodzin z problemem alkoholowym (realizacja programu „Żyj Bez Zagrożeń - Bezpieczna Świetlica” w Świetlicy Profilaktyczno -Wychowawczej przy Szkole Podstawowej Nr 2, Szkole Podstawowej i Gimnazjum Stowarzyszenia „Edukator” i Gimnazjum im. dr Józefa Matuszewskiego).</p> <p>Formy pracy: A. Zajęcia dotyczące promocji zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajęcia rekreacyjne (wycieczki i wyjazdy krajoznawcze), - zajęcia sportowe na hali, boisku i basenie, - zajęcia edukacyjno – rozwojowe (warsztaty taneczne, 	<p>OPS - Koordynator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ----- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień, Punkt „Pomarańczowa Linia”, Policja, Psycholog - „Niebieski Pokój”, Placówki oświatowe, Świetlice Profilaktyczno -Wychowawcze, Miejska Biblioteka Publiczna, Teatr Zdrojowy – Centrum Kultury i Promocji, Sekcje Klubu Sportowego „Polanica-Zdrój”</p>	<p>Pkt.1-14 Praca całoroczna</p>

<p>muzyczne, komputerowe itp.),</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjno – terapeutyczne, - programy opiekuńczo – wychowawcze, - zakup sprzętu sportowego i doposażenie w inne niezbędne pomoce do prowadzenia pozalekcyjnych zajęć będących integralną częścią programu profilaktyczno-wychowawczego, - dożywianie dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo -wychowawczych, - zapewnienie wynagrodzenia dla pracowników prowadzących zajęcia. <p>B. Formy wypoczynku dla dzieci i młodzieży związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja półkolonii zimowych i letnich na bazie świetlic profilaktyczno-wychowawczych, - kolonia letnia profilaktyczna do Łeby (grupa docelowa 45 dzieci), - obozy, inne formy wakacyjnych wyjazdów dla dzieci i młodzieży, podczas których realizowane będą programy socjoterapeutyczne i profilaktyczno -wychowawcze. <p>Wyjazdy są integralnym elementem całorocznej pracy z dziećmi w świetlicach profilaktyczno-wychowawczych.</p> <p>2. Pomoc w realizacji zadań profilaktycznych w placówkach oświatowych (w oparciu o złożone przez szkoły zapotrzebowanie):</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup wydawnictw i czasopism edukacyjnych, pomocy dydaktycznych (płyty dvd) z zakresu współczesnych problemów dzieci i młodzieży (agresja, przemoc i uzależnienia), - dofinansowanie profesjonalnych programów profilaktycznych w środowisku przedszkolnym, szkolnym i świetlicach profilaktyczno-wychowawczych (dotychczas wdrożonych i inne rekomendowane przez PARPA, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, MEN, Instytutu Psychiatrii i Neurologii oraz autorskie programy, m.in. „Strażnicy Uśmiechu”), - dofinansowanie programów edukacyjnych dla rodziców mających na celu rozwijanie umiejętności wychowawczych i wspieranie rodziców w trudnościach wychowawczych, - dofinansowanie programów profilaktycznych w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, - wspieranie merytoryczne kadry nauczycielskiej i pedagogicznej przy opracowywaniu szkolnych 		<p>Pkt.1-14 Praca całoroczna</p>
---	--	--

<p>programów profilaktycznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie skutecznej profilaktyki bazującej na systematycznej pracy wychowawczej, - rozwijanie zainteresowań i talentów poprzez organizowanie konkursów i olimpiad szkolnych na tematy związane z profilaktyką uzależnień, - wsparcie finansowe programów profilaktycznych realizowanych w szkołach specjalistów Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, - opracowywanie, wydawanie i zlecenie druku specjalistycznych materiałów edukacyjnych i informacyjnych służących oddziaływaniom profilaktycznym wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, - udział w przedsięwzięciach badawczych i analiza badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczniów szkół (bezpłatny udział w badaniu „Młodzi i substancje psychoaktywne 2014-2015” w ramach kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” (grupa docelowa, badana w 2014 i 2015 roku: uczniowie klas VI szkoły podstawowej oraz gimnazjaliści z klas III, cel badania: diagnoza problemu, zweryfikowanie przekonań i wiedzy o szkodliwości substancji psychoaktywnych, pomiar natężenia zjawiska używania substancji psychoaktywnych oraz problem dostępności substancji), doposażenie placówek prowadzących programy profilaktyczne w niezbędny sprzęt i urządzenia do realizacji powyższych zajęć. <p>3. Dofinansowanie programów rozwojowych dla dzieci i młodzieży poprzez zajęcia pozalekcyjne realizowane w Teatrze Zdrojowym – Centrum Kultury i Promocji a także w ramach imprez promujących projekt „Dziecięca Radość”.</p> <p>Formy działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja działań twórczych i artystycznych, minimalizujących wśród dzieci i młodzieży występowanie ryzykownych zachowań, - konkursy, quizy w ramach półkolonii podczas ferii zimowych i wypoczynku wakacyjnego, organizacji Dnia Dziecka, imprezy Mikołajkowej i inne zgłoszone inicjatywy. <p>4. Dofinansowanie działań edukacyjnych wspólnie z placówkami szkolnymi i Miejską Biblioteką Publiczną w ramach projektu „Biblioterapia w walce z uzależnieniami”.</p> <p>Formy działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lektura w profilaktyce uzależnień - warsztaty czytelnicze: prowadzenie dyskusji w ramach <i>Dyskusyjnego Forum Czytelniczego</i> dla młodzieży, - zajęcia dla młodzieży: spotkania z projekcją filmów o współczesnych zagrożeniach młodzieży, - spotkania autorskie ze znanymi pisarzami, artystami 		<p>Pkt.1-14 Praca całoroczna</p>
---	--	--

i innymi autorytetami społecznymi w celu zwiększenia skuteczności oddziaływań profilaktycznych.

5. Dofinansowanie zajęć pozalekcyjnych, rozwijających zainteresowania dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo np. zajęcia korekcyjne, nauka pływania, i inne (na wniosek Fundacji Szansa przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym).

Dodatkowo współpraca z Sekcjami Klubu Sportowego „Polanica-Zdrój”, m.in. „zakup sprzętu sportowego na rozgrywki sportowe w ramach prowadzonego programu zajęć”.

6. Działalność propagandowa w zakresie promocji zdrowia i trzeźwości:

- happeningi profilaktyczne (m.in. *„Radość bez alkoholu-wakacje bez ryzyka”*), koncerty profilaktyczne, festyny, pikniki i zabawy rodzinne promujące trzeźwość (m.in. *„Postaw na Rodzinę”*),
- zajęcia i imprezy sportowe towarzyszące kampaniom społecznym, warunkiem koniecznym jest konsekwentne przestrzeganie zasad fair play, oraz uwzględnienie indywidualnych potrzeb uczestnika (patrz rozdział IV programu),
- akcja ostrzegająca przed spożyciem alkoholu niewiadomego pochodzenia prowadzona przez Główny Inspektorat Sanitarny i PARPA (przekazanie ulotek do NZOZ i instytucji na terenie miasta).

7. Prowadzenie i finansowanie bieżącej działalności Punktu „Pomarańczowa Linia”. Zaopatrzenie i dystrybucja materiałów profilaktyczno-edukacyjnych.

8. Systematyczna praca wychowawcza wspomagana kampaniami medialnymi zwracającymi uwagę na jakiś aktualny, poważny problem.

Formy działania w zakresie ograniczenia dostępności do alkoholu i wyrobów tytoniowych osobom nieletnim:

- *podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu oraz wyrobów tytoniowych nieletnim (wykorzystanie procedur badawczo-profilaktycznych z ogólnopolskiej kampanii *„Alkohol -nieletnim dostęp wzbroniony”* *„Pozory mylą, dowód nie”* i *„STOP18!”*),*
- *przeprowadzenie wakacyjnego programu profilaktyczno-edukacyjnego pn. *„Polanica-Zdrój, Bezpiecznym miastem dla dzieci i młodzieży”*,*
- *kolportaż materiałów edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych ubiegających się po raz pierwszy w Urzędzie Miejskim z wnioskiem*

Pkt.1-14
Praca
całoroczna

<p>o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,</p> <p>Formy działania w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>działania edukacyjne</i> - dystrybucja materiałów edukacyjnych kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” i „Odpowiedzialny Kierowca”, - <i>działania profilaktyczne</i> - realizacja programu profilaktycznego „Bezpieczny-Trzeźwy Kierowca” dla młodzieży ponadgimnazjalnej i kandydatów na kierowców (współpraca z lokalnymi ośrodkami szkolenia kierowców), oraz lokalnej akcji profilaktycznej „Bądź bezpiecznym kierowcą” z udziałem uczniów szkół podstawowych, - <i>działania resocjalizacyjne</i> – w miarę potrzeb wprowadzenie programu korekcyjno-edukacyjnego dla kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości (wdrożenie programu oraz przeszkolenie osoby do prowadzenia zajęć). <p>9. Przygotowanie specjalistycznych materiałów reklamowych, edukacyjnych i informacyjnych na potrzeby promocji zdrowia i profilaktyki w tym ulotek, broszur, plakatów, informatorów.</p> <p>10. Stała i bieżąca współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z przedstawicielami samorządu wojewódzkiego w zakresie realizacji programów profilaktycznych, szkoleń i monitorowania problemów alkoholowych.</p> <p>11. Udział w naradach i konferencjach na tematy związane z profilaktyką problemów alkoholowych.</p> <p>12. Prowadzenie stałego medialnego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie promowania życia bez nałogów (m. in. w lokalnych i powiatowych mediach, na stronie internetowej miasta i ops).</p> <p>13. Uwzględnianie problematyki alkoholowej i przemocy w lokalnych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programie aktywności lokalnej w szczególności dotyczącej diagnozy problemów alkoholowych i zjawiska przemocy na terenie miasta oraz planowanych działań prewencyjnych.</p> <p>14. Inne działania wynikające z bieżącej analizy sytuacji.</p>		<p>Pkt.1-14 Praca całoroczna</p>
<p style="text-align: center;">Nazwa zadania</p>	<p style="text-align: center;">Odpowiedzialny za realizację zadania</p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p style="text-align: center;">Partner w realizacji zadania</p>	<p style="text-align: center;">Termin realizacji</p>
<p>IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.</p> <p>Formy pracy:</p> <p>1. Wspieranie działalności polanickiej grupy wstępno-motywacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych</p>	<p>OPS - Koordynator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>-----</p> <p>GKRPA,</p>	<p>Pkt.1-3 Praca całoroczna</p>

<p>od alkoholu.</p> <p>2. Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych, książek oraz materiałów edukacyjno - informacyjnych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, promocji zdrowego stylu życia dla instytucji składających zapotrzebowanie w tym zakresie.</p> <p>3. Inne bieżące działania wynikające z tego zadania.</p>	<p>Placówki szkolne, Świetlice Profilaktyczno- Wychowawcze, Punkt Informacyjno- Konsultacyjny ds. Uzależnień, Instytucje i organizacje pozarządowe, Policja, Straż Miejska</p>	<p>Pkt.1-3 Praca całoroczna</p>
Nazwa zadania	Odpowiedzialny za realizację zadania ----- Partner w realizacji zadania	Termin realizacji
<p>V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.</p> <p>Zadanie to ma na celu podejmowanie interwencji w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych.</p> <p>Formy pracy:</p> <p>1. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w oparciu o plan kontroli).</p> <p>2. Wydawanie postanowień o zgodności punktów sprzedaży z warunkami określonymi w uchwale Rady Miejskiej,</p> <p>3. Prowadzenie cyklicznych akcji o charakterze prewencyjno -edukacyjnym.</p>	<p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ----- Urząd Miejski Policja, Straż Miejska</p>	<p>Pkt.1-3 Praca całoroczna</p>
Nazwa zadania	Odpowiedzialny za realizację zadania ----- Partner w realizacji zadania	Termin realizacji
<p>VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej:</p> <p>1. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych może przewidywać finansowanie zatrudnienia socjalnego osób uzależnionych od alkoholu po zakończeniu leczenia odwykowego. Zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym warunkiem uczestnictwa w Centrum Integracji Społecznej jest ukończenie psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego. Celem CIS jest pomoc w procesie resocjalizacyjnym osobom wykluczonym społecznie. Dotychczas gmina Polanica-Zdrój nie miała możliwości zakwalifikowania pacjentów objętych dotychczasową pomocą terapeutyczną do udziału w Centrum.</p> <p>2. Wspieranie działalności klubów integracji społecznej organizujących działania o charakterze terapeutycznym, zatrudnieniowym i samopomocowym.</p>	<p>OPS - Koordynator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ----- Instytucje i organizacje pozarządowe</p>	<p>Pkt.1-2 Praca całoroczna</p>

ROZDZIAŁ IV

1. CYKLICZNE IMPREZY PROFILAKTYCZNO-SPORTOWE ZAPLANOWANE DO ORGANIZACJI W RAMACH KAMPANII SPOŁECZNYCH PROMUJĄCYCH SPORTOWY I TRZEŻWY STYL ŻYCIA

<i>Ip</i>	<i>Data imprezy</i>	<i>Miejsce imprezy</i>	<i>Nazwa własna imprezy, podtytuł</i>	<i>Instytucja-podmiot organizujący</i>	<i>Współorganizatorzy imprezy</i>
1	1 - 12 Luty 2016	Świetlice prof-wych, MCK,	<i>Półkolonia zimowa „Bezpieczne ferie”</i>	KGPPiRPA, Świetlice Profilaktyczno- Wychowawcze, Teatr Zdrojowy – Centrum Kultury i Promocji	Pracownicy świetlic, Pracownicy Teatr Zdrojowy – Centrum Kultury i Promocji
2	9 Kwiecień 2016	Hala sportowa SP Nr 2	<i>Turniej Tenisa Stołowego „PING? PONG!”</i> <i>impreza w ramach kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”</i>	GKRPA	Nauczyciele Wf
3	14 lub 21 Maj 2016	Boisko Orlik SS „Edukator” lub SP Nr 2	<i>Turniej Piłki Nożnej „OBROŃ SIĘ! WYGRAJ!”</i> <i>impreza w ramach kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”</i>	GKRPA	Nauczyciele wf
4	Czerwiec 2016	OSIR	<i>Lekkoatletyczne Zawody Sportowe „SPORT – ZAWSZE DOBRY WYBÓR”</i> <i>impreza w ramach kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”</i>	GKRPA	Nauczyciele wf
5	11 lub 18 Czerwiec 2016	Boisko ORLIK SS „Edukator” lub SP Nr 2	<i>XVII Turniej Koszykówki Ulicznej „TRZEŻWY WEEKEND”</i> <i>impreza w ramach kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”</i>	GKRPA	Nauczyciele wf
6	Lipiec 2016	Świetlice prof-wych, TZ - CKiP,	<i>Półkolonia letnia „Bezpieczne wakacje” + realizacja projektu „Dziecięca Radość” + realizacja programu „Polanica-Zdrój, bezpiecznym miastem dla dzieci i młodzieży”, akcja „Cytrynka”</i>	KGPPiRPA, Świetlice Profilaktyczno- Wychowawcze, Teatr Zdrojowy – Centrum Kultury i Promocji, Komisariat Policji	Pracownicy świetlicy, Pracownicy Teatr Zdrojowy – Centrum Kultury i Promocji, Komisariat Policji

7	20 lub 27 Wrzesień 2016	Deptak/ Szachownica/ OSIR	XV Polanicki Bieg Trzeźwości „POKONAJ SAMEGO SIEBIE” <i>impreza w ramach kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”</i>	GKPRA	Nauczyciele wf
---	-------------------------------	---------------------------------	--	-------	-------------------

W powyższym kalendarzu nie uwzględniono imprez sportowych współorganizowanych przez Koordynatora GPPiRPA i GKPRPA z:

- a) Klubem Sportowym, Sekcja Szachowa „Wielka Pieniawa”, (łącznie zaplanowanych 7 turniejów szachowych, czas realizacji: marzec-grudzień 2016 r.),
- b) Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym (turniej piłki nożnej na terenie rekreacyjnym Sióstr Józefitek, czas realizacji: czerwiec-wrzesień 2016 r.),
- c) Tenis Centrum AS (turnieje tenisa ziemnego, czas realizacji: maj-wrzesień 2016 r.),
- d) Szkołami (pływackie zawody szkolne, czas realizacji czerwiec-grudzień 2016 r.).

ROZDZIAŁ V

1. SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI

Główne cele systemu monitoringu i ewaluacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016 to doskonalenie systemu informacji i monitorowania niezbędnego do prowadzenia skutecznej polityki z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi oraz okresowa ocena stanu zagrożenia problemem alkoholowym na terenie miasta Polanica-Zdrój.

Monitoring, który ze względu na zakres zadań oraz liczbę podmiotów realizujących jego założenia, pozwoli ocenić prowadzone działania, zweryfikować tempo i kierunek, w którym zmierza program, pozwoli także na bieżącą modyfikację działań umożliwiając dostosowanie programu do zmieniających się warunków. Osiągnięciu powyższych celów służyć będzie wymiana informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę antyalkoholową w mieście, gromadzenie i analiza danych na temat problemu alkoholowego, problemu przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działań mających na celu ocenę rodzaju i stopnia zagrożenia uzależnieniem od alkoholu, a także monitorujących skuteczność realizowanych programów profilaktycznych i terapeutycznych. Za prowadzenie monitoringu i ewaluacji

odpowiedzialny będzie Koordynator Programu, którego prace będą wspierane przez GKRPA a także partnerów i inne instytucje lokalne i badawcze.

Monitoring i kontrola efektywności prowadzona będzie poprzez:

1. Pozyskiwanie danych od kluczowych realizatorów na wewnętrznych formularzach sprawozdawczych zgodnie z przyjętym harmonogramem raportowania (nie rzadziej niż raz w roku). Dane zebrane w trakcie procesu monitorowania będą analizowane i wykorzystywane do przygotowywania raportów wewnętrznych zarówno na potrzeby samych realizatorów, w celu redystrybucji informacji, jak i w celu opracowania i prezentacji wymaganych okresowych i rocznych sprawozdań dla Rady Gminy i zewnętrznych podmiotów, m. in. dla Pełnomocnika Zarządu Województwa Dolnośląskiego ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Pozyskiwanie niezbędnych informacji planistycznych (propozycje zadań, wskaźników i budżetów) na kolejny rok od kluczowych realizatorów, które pozwolą na opracowanie GPPiRPA na rok 2017.

ROZDZIAŁ VI

1. ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W 2014 ROKU

1.1. Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Art.18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jednoznacznie stanowi, iż: *„Dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i nie mogą być przeznaczane na inne cele”.*

1.2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 5 ze środków przeznaczonych na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołanej Zarządzeniem Nr 03/2007 Burmistrza Miasta Polanica-Zdrój z dnia 8 stycznia 2007 roku, biorący udział w pracach komisji oraz koordynujący działania komisji w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego lub Grupie Roboczej otrzymywać będą wynagrodzenie ryczałtowe za swą pracę wynikającą z Regulaminu GKRPA przyjętego Zarządzeniem Nr 7/2014 Burmistrza Miasta Polanica-Zdrój z dnia 15 stycznia 2014 r., w wysokościach:

-Przewodniczący Komisji - 20%,

-członkowie Komisji – 17%,

minimalnego wynagrodzenia za prace zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 września 2012 r., w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za prace w 2013 r. (Dz. U. z 2012 r., poz.1026). Wynagrodzenie członków Komisji płatne będzie za każde posiedzenie Komisji od 1 stycznia 2016 do 31 grudnia 2016 roku. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia stanowi obecność i aktywny udział w pracach Komisji, potwierdzony podpisem na liście obecności.

Członkowi Komisji należy się zwrot kosztów podróży za dojazd na szkolenia i konferencje podnoszące kwalifikacje w dziedzinie profilaktyki uzależnień oraz przemocy w rodzinie i środowisku szkolnym określonych w rozporządzeniu MPiPS z dnia 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości oraz warunków ustalenia należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

1.3. Zasady finansowania i wysokości stawek za prace zlecone należą do organu wykonawczego Gminy i stosowane będą przy uwzględnieniu rekomendacji PARPA na 2016 rok.

Inne zadania finansowe przewidziane w programie:

- a) programy profilaktyczno-wychowawcze dla dzieci i młodzieży - dokonane zostaną w wyborze ofert programowych,
- b) programy profilaktyczne i szkoleniowe dla przedstawicieli wybranych profesji - dokonane zostaną w wyborze ofert programowych,
- c) programy artystyczne, przedstawienia i spektakle profilaktyczno-wychowawcze

- dokonane zostaną w wyborze ofert programowych,
- d) zajęcia edukacyjno-korekcyjne dla sprawców przemocy.

Wszystkie oferty programowe i szkoleniowe omawiane i analizowane są przez Koordynatora Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspólnie z dyrekcją i pedagogami polanickich placówek oświatowych oraz dyrektorami/kierownikami instytucji składającymi wnioski na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

2. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Zgodnie z art. 4¹ ust.2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizacja zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy i jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Program realizowany jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Polanicy-Zdroju, natomiast osobą odpowiedzialną za realizację i wykonanie poszczególnych zadań programu jest koordynator gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla gminy Polanica-Zdrój na 2016 rok ma charakter ramowy i może ulec zmianom w trakcie jego realizacji, w przypadku nowelizacji zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Program został pozytywnie zaopiniowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na posiedzeniu Komisji w dniu 11.01.2016 roku.

ROZDZIAŁ VII

6. PRELIMINARZ WYDATKÓW

6.1. Wydatki budżetowe przeznaczone na gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Polanicy-Zdroju na 2016 rok.

Nazwa działu	OCHRONA ZDROWIA	851
Dział/rozdział	PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI	85154
	PLAN WYDATKÓW NA 2016 r.	213 000,00 zł
Par.	Zadanie	Kwota
4110-składki na ubezpieczenie społeczne	Od zawartych umów cywilno-prawnych	11 150,00 zł
4120-składki na Fundusz Pracy	Od zawartych umów cywilno-prawnych	1 500,00 zł
4170-wynagrodzenia bezosobowe	Umowa zlecenie, umowa o dzieło: -wynagrodzenie koordynatora gminnego programu, -pracownicy świetlic profilaktyczno-wychowawczych, -terapeuta uzależnień, psycholog (praca w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym ds. Uzależnień), -biegły psycholog i psychiatra (wydawanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu), -konsultant dla ofiar przemocy (praca umowna w „Niebieskim Pokoju”), -osoby prowadzące imprezy i zajęcia z zakresu promocji zdrowia dla dzieci, młodzieży i dorosłych (zabawy i festyny rodzinne, zawody sportowe, happeningi - prowadzenie i obsługa techniczna), -osoby prowadzące program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie (osoby fizyczne), -członkowie GKRPA (posiedzenia Komisji), GZI (w ramach pracy Komisji), -obsługa realizacji zadań gminnego programu pirpa (prowadzenie księgowości), -wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży (kadra kierownicza i wychowawcza), -program profilaktyczny „Bezpieczna Kobieta” (zajęcia psychologiczne i kurs samoobrony dla kobiet przeciw stosowaniu przemocy – osoby fizyczne). -autorskie programy i spotkania z elementami warsztatu terapeutycznego w zakresie profilaktyki alkoholowej (uczestnicy: dzieci i młodzież, rodzice uczniów, kadra nauczycielska - spotkania autorskie na wniosek placówek szkolnych, patrz: szkolenia w § 470).	Razem 113 550,00 zł
4210-zakup materiałów i wyposażenia	Zaplanowano: 1. Zakup materiałów informacyjno–edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania przemocy (ulotki, broszury, poradniki, informatory, plakaty, gadżety), 2. W ramach zapotrzebowania GKRPA, Punktu Informacyjno -Konsultacyjnego ds. Uzależnień, Punktu „Niebieskiej i Pomarańczowej Linii”: środki czystości, materiały biurowe, niezbędny sprzęt i urządzenia techniczne, zakup materiałów papierniczych przeznaczonych do drukarek i kserokopiarek, 3. W ramach zapotrzebowania świetlic profilaktyczno -wychowawczych: środki czystości i higieniczne, materiały	Razem 13 900,00 zł

	<p>biurowe, dydaktyczno-edukacyjne, urządzenia, sprzęt i inne pomoce niezbędne do realizacji zajęć (m. in. sprzęt rtv-dvd i inne niezbędne wynikające z rocznej pracy),</p> <p>4. Zakup sprzętu sportowego w ramach realizacji pozalekcyjnych zajęć sportowych będących integralną częścią oddziaływań profilaktycznych realizowanych w świetlicach profilaktyczno-wychowawczych i sekcjach Klubu Sportowego „Polanica-Zdrój”,</p> <p>5. Dofinansowanie projektów profilaktycznych - realizator: placówki oświatowe, TZ-CKiP, MBP,</p> <p>6. Zakup upominków i nagród przy organizacji lokalnych konkursów, imprez profilaktyczno-sportowych, przedstawień świątecznych (organizator: świetlice profilaktyczno-wychowawcze, GKRPA, Sekcje Klubu Sportowego „Polanica-Zdrój”, TZ-CKiP, MBP, placówki oświatowe, i inne),</p> <p>7. Dopuszczenie „Niebieskiego Pokoju” w niezbędne wyposażenie i urządzenia techniczne (m.in. zakup materiałów biurowych, materiały profilaktyczno-edukacyjne, inne niezbędne wynikające z rocznej pracy).</p>	
4220-zakup środków żywności	<p>Zaplanowano:</p> <p>1. Zakup artykułów żywnościowych (spożywcze, owoce, warzywa) w ramach dożywiania uczestników świetlic profilaktyczno-wychowawczych,</p> <p>2. Zakup słodyczy jako upominki i nagrody przy organizacji konkursów, imprez profilaktyczno-sportowych, przedstawień świątecznych itp. (organizator: świetlice profilaktyczno-wychowawcze, GKRPA, Straż Miejska, Sekcje Klubu Sportowego „Polanica-Zdrój”, TZ-CKiP, MBP, Szkoły i inne wnioskujące instytucje),</p> <p>3. Zapewnienie poczęstunku podczas organizowanych szkoleń, konferencji i warsztatów (kawa, herbata, owoce, słodycze).</p>	Razem 6 000,00 zł
4230-zakup leków i wyrobów medycznych	Zakup lekarstw i środków opatrunkowych celem uzupełnienia apteczki medycznej w świetlicach profilaktyczno-wychowawczych i podczas organizacji wypoczynku letniego.	100,00 zł
4240-zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	Zgodnie z zapotrzebowaniem placówek oświatowych, świetlic profilaktyczno-wychowawczych i GKRPA zakup: <ul style="list-style-type: none"> -publikacji z zakresu wychowania i profilaktyki (m. in. książki popularnonaukowe, wydawnictwa edukacyjne), -czasopism profilaktycznych (roczna prenumerata: „Świat Problemów”, „Niebieska Linia”, „Remedium”), -aktualizacja teczki gotowych materiałów, programów i profilaktyki uzależnień dla GKRPA – 2016, -płyty dvd z zakresu profilaktyki i zagrożeń młodzieży m.in. pakiet lekcji wychowawczych i filmów edukacyjnych. 	Razem 800,00 zł
4280-zakup usług zdrowotnych	Dofinansowanie do Poradni Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kłodzku (umowa z dnia 04.01.2016 pomiędzy Gminą Polanica-Zdrój a Podmiotem Leczniczym „Zespół Opieki Zdrowotnej” w Kłodzku).	3 000,00 zł
4300-zakup usług pozostałych	<p>Zaplanowano:</p> <p>1. Finansowanie kosztów lokalowych funkcjonowania Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień (zgodnie z umową najmu użytkownika lokalu),</p> <p>2. Finansowanie kosztów pracy specjalistów – w przypadku prowadzenia własnej pracowni rozwiązań psychologicznych i psychiatrycznych (wydawanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez biegłych), konsultant dla ofiar przemocy (praca umowna w „Niebieskim Pokoju”),</p> <p>3. Finansowanie i organizacja spotkań autorskich</p>	Razem 60 000,00 zł

	<p>z zaproszonymi pisarzami i artystami z zakresu oddziaływań profilaktycznych – w przypadku prowadzenia własnej pracowni lub działalności,</p> <p>4. Finansowanie i organizacja lokalnych konferencji z zakresu problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy (wynajęcie sali, prowadzenie i obsługa techniczna),</p> <p>5. Przeprowadzenie zajęć i programów z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz promocji zdrowego stylu życia (uczestnicy: dzieci i młodzież, rodzice uczniów polanickich – w przypadku prowadzenia własnej działalności),</p> <p>6. Zakup pakietu bazowego materiałów profilaktyczno-edukacyjnych kampanii: „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Odpowiedzialny Kierowca”, „Postaw na Rodzinę”, „Reaguj na Przemoc!”, inne,</p> <p>7. Finansowanie i organizacja programów, przedstawień i spektakli profilaktyczno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży szkolnej (dokonane z wyboru ofert programowych),</p> <p>8. Finansowanie i organizacja imprez i zajęć z zakresu promocji zdrowia dla dzieci, młodzieży i dorosłych (zabawy i festyny rodzinne, zawody sportowe, happeningi - prowadzenie i obsługa techniczna),</p> <p>9. Finansowanie i organizacją zajęć i imprez sportowych (m. in. opłata wstępu na basen, korzystanie z hali sportowej) w ramach realizacji zajęć dla uczestników świetlic profilaktyczno-wychowawczych, wychowanków Fundacji Szansa i Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego (roczna praca na wniosek instytucji),</p> <p>10. Dofinansowanie wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży objętej pomocą profilaktyczno-opiekuńczo-wychowawczą w świetlicach profilaktyczno-wychowawczych, na wniosek instytucji i placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzin objętych wsparciem ops ("Bezpieczne ferie i wakacje" w formie półkolonii, kolonia letnia w Łebie - obowiązkiem podczas wypoczynku jest realizacja programu zajęć socjoterapeutycznych lub profilaktyczno-wychowawczych),</p> <p>11. Finansowanie wędrowek, wyjazdów i wycieczek krajoznawczych dla dzieci i młodzieży objętej pomocą profilaktyczno-opiekuńczo-wychowawczą w ramach bieżącej działalności świetlic profilaktyczno-wychowawczych i placówek oświatowych,</p> <p>12. Organizowanie i finansowanie wyjazdów i programów szkoleniowych na wniosek instytucji, organizacji społecznych i parafii kościelnych m.in. wyjazd uczniów/ministrantów na zimowisko „Ferie bez uzależnień – promowanie zdrowego spędzania czasu wolnego”. Wyjazd w dniach 1-3 lutego 2016r. do Ośrodka Rekolekcyjnego Sióstr św. Józefa w Zakopanem. Organizator: Parafia Rzymsko-Katolicka Wniebowzięcia NMP w Polanicy-Zdroju.</p> <p>13. Finansowe wspieranie polanickiej grupy wstępno-motywacyjnej w formie wyjazdów na zloty i spotkania grup samopomocowych,</p> <p>14. W ramach zapotrzebowania GKRPA, Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień, Punktu „Niebieskiej i Pomarańczowej Linii” i Świetlic Profilaktyczno-Wychowawczych: zakup zewnętrznych nośników danych i pamięci do komputera, zakup tuszu/atramentu do drukarki</p>	
--	---	--

	<p>celem powielania materiałów przy sporządzaniu m.in. dokumentacji, zawiadomień, ulotek, plakatów itp., zakup programu komputerowego do naliczania list płac „ProgMan”.</p> <p>15. Inne zadania mogące wyniknąć w trakcie realizacji gminnego programu pirp (m. in. w ramach rocznej konserwacji naprawa/wymiana elementów kserokopiarki, opłata pocztowa za przesyłki prac konkursowych, książek i inne).</p>	
4410-podróże służbowe krajowe	Delegacje Koordynatora Gminnego Programu PiRPA, członków GKRPA.	1 000,00 zł
4700-szkolenia pracowników	<p>Szkolenia dla:</p> <p>1. Koordynatora GPPiRPA i członków GKRPA: -nowelizacja zadań ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, udział w spotkaniu Kapituły Trzeźwy Umysł.</p> <p>2. Rodziców: -warsztaty umiejętności rodzicielskich.</p> <p>3. Nauczycieli i wychowawców polanickich placówek oświatowych: -warsztaty umiejętności wychowawczych, -cyberbullying jako nowa forma agresji rówieśniczej wśród gimnazjalistów w kontekście pedagogicznych oddziaływań profilaktycznych i interwencyjnych, -„Niebieska Godzina Wychowawcza” - przygotowujące do prowadzenia zajęć edukacyjnych dla dzieci w wieku od 10 do 16 lat w zakresie rozpoznawania przemocy, strategii radzenia sobie oraz sposobów reagowania na przemoc, -„Strażnicy Uśmiechu” - przygotowujące do prowadzenia zajęć z dziećmi, ale także mające na celu rozwój kompetencji psychospołecznych nauczycieli i refleksję nad pracą wychowawczą szkoły.</p> <p>4. „Niebieskie spotkania”- program edukacyjny skierowany do uczniów, rodziców oraz kadry pedagogicznej szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Istotą programu jest nabycie wiedzy na temat przemocy i agresji oraz sposobów radzenia sobie z tymi zjawiskami.</p> <p>5. Członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grupy Roboczej.</p> <p>6. Lokalnych Profesjonalistów: -w zakresie identyfikowania syndromów krzywdzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dzieci.</p>	Razem 2 000,00 zł

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
wraz z preliminarzem wydatków na 2016 rok
opracował:
Mariusz Winiarz – Kierownik OPS w Polanicy-Zdroju,
Anna Borak-Kula - Koordynator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych w Polanicy-Zdroju przy współpracy z członkami GKRPA